

Stan sanitarno-higieniczny
miasta Tarnobrzega
oraz powiatu tarnobrzieskiego
za rok 2024

Szanowni Państwo

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu ma przyjemność przedstawić dokument „**Stan sanitarno-higieniczny za 2024 rok**”. Niniejszy raport został opracowany na podstawie własnych działań nadzorowych i kontrolnych na terenie miasta Tarnobrzega oraz powiatu tarnobrzckiego obejmującego zasięgiem 4 gminy: Baranów Sandomierski, Nowa Dęba, Gorzyce i Grębów.*

Rok 2024 to kolejny czas wytężonej pracy dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W dalszym ciągu realizujemy zadania poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym ludzi w środowisku ich życia, pracy, nauki, sportu, rekreacji, wypoczynku oraz w placówkach medycznych gdzie udzielane są świadczenia zdrowotne. Celem naszych działań jest zapobieganie powstawaniu wszelkich chorób: zawodowych, cywilizacyjnych oraz zakaźnych.

Utrzymanie bezpieczeństwa zdrowotnego jest możliwe dzięki szacowaniu zagrożeń oraz skoordynowanemu nadzorowi i kontroli służących zapobieganiu zagrożeniom fizycznym, chemicznym, biologicznym w tym mikrobiologicznym, zachowaniu i umacnianiu zdrowia społeczeństwa oraz kształtowaniu odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej oraz profilaktyki chorób. Społeczeństwo uświadomione i aktywnie dbające o swoje zdrowie może prowadzić długie życie wolne od chorób i związanych z nimi ograniczeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu sprawował nadzór nad warunkami: higieny środowiska, zdrowotnymi żywności, żywienia, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami, higieny w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji oraz nad warunkami higieniczno-sanitarnymi obiektów użyteczności publicznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny realizuje swoje zadania przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu. W tym miejscu chciałam podziękować pracownikom za współpracę w realizacji zadań statutowych w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, co prowadzi z każdym rokiem do poprawy warunków higieniczno-sanitarnych i zdrowotnych nadzorowanych obiektów oraz zwiększa skuteczność działań Inspekcji Sanitarnej.

Zebrane w niniejszym raporcie informacje będą przydatne dla zainteresowanych aktualną sytuacją sanitarno-epidemiologiczną w naszym mieście i powiecie oraz przyczynią się do lepszego zrozumienia naszej pracy, poznania zadań, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu
dr Małgorzata Michalska – Szymaszek*

ROZDZIAŁ I

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Głównym celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu są działania na rzecz zapobiegania powstawania chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz chemikaliami na terenie miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzckiego.

Działania te są realizowane poprzez doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną z wykorzystaniem usług cyfrowych przez ustalone i zaakceptowane zadania priorytetowe i statutowe zawarte w „Planie zasadniczych zadań na 2024r. Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tarnobrzegu”.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny radiacyjnej;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku;
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,

w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie powyższych zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Powyższa działalność realizowana poprzez następujące Sekcje i Stanowiska Pracy :

❖ **epidemiologii** w zakresie:

- monitorowania bieżącej sytuacji epidemiologicznej miasta Tarnobrzega oraz powiatu tarnobrzskiego w zakresie chorób zakaźnych,
- przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych,
- opracowywania ognisk epidemiologicznych chorób zakaźnych,
- nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne w podmiotach leczniczych,
- dystrybucji szczepionek oraz prowadzenie nadzoru nad warunkami ich przechowywania,
- opracowywania Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych,
- sporządzania sprawozdań z realizacji Programu Szczepień Ochronnych,
- prowadzenia postępowań egzekucyjnych w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych,
- nadzoru nad grypą – SENTINEL,
- udziału w działaniach w sytuacjach kryzysowych związanych z wystąpieniem powodzi, masowych zachorowań na choroby zakaźne i szczególnie niebezpieczne oraz w przypadkach ataków bioterrorystycznych,
- współpracy w zakresie zwalczania chorób zakaźnych z jednostkami zewnętrznymi,
- prowadzenia rejestrów zachorowań na choroby zakaźne,
- sporządzania sprawozdań o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia ,
- sporządzania raportów o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na niektóre choroby zakaźne .

❖ **higieny żywności i żywienia** w zakresie :

nadzoru nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne warunków produkcji, transportu, przechowywania i obrotu żywnością, warunków żywienia zbiorowego, warunków produkcji i obrotu materiałami i wyrobami kontaktu z żywnością oraz kosmetykami a także prowadzenia rejestru zakładów żywnościowo - żywieniowych podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Sekcja realizuje zadania w szczególności poprzez:

- kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakresie produkcji oraz wprowadzania do obrotu środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków,
- wydawanie decyzji w sprawie zatwierdzenia, warunkowego zatwierdzenia, zawieszenia lub cofnięcia zatwierdzenia zakładów żywnościowo - żywieniowych oraz odmowy wpisu ich do rejestru,
- prowadzenie postępowania w celu poprawy stwierdzonego niewłaściwego stanu sanitarnego,
- podejmowanie działań mających na celu ochronę zdrowia lub życia konsumentów w przypadku stwierdzenia uchybień zagrażających ich zdrowiu lub życiu,
- opracowywanie decyzji administracyjnych w przypadku naruszenia wymagań w zakresie bezpieczeństwa żywności,
- opracowywanie, dokumentowanie i likwidację ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych we współpracy z innymi komórkami,
- współudział w opiniowaniu projektów i w odbiorze przejmowanych pod nadzór obiektów żywnościowo – żywieniowych
- ocenę stopnia wdrożenia i skuteczności funkcjonowania zasad GHP, GMP i systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP w nadzorowanych obiektach
- teoretyczną ocenę jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,
- prowadzenie postępowania w ramach systemów szybkiego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i nieżywnościowych RASFF i RAPEX
- podejmowanie działań w wyniku otrzymanych informacji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego

- pobieranie próbek żywności i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoring,
- pobieranie próbek kosmetyków do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli kosmetyków;
- współpracę z innymi służbami urzędowej kontroli żywności w ramach kompetencji i zawartych porozumień.

❖ **higieny dzieci i młodzieży**

w zakresie nadzoru nad spełnianiem wymagań higienicznych i zdrowotnych w publicznych i niepublicznych placówkach nauczania i wychowania oraz obiektach wypoczynku i rekreacji, określonych w przepisach, w szczególności dotyczących:

- utrzymania należytego stanu sanitarno – technicznego i higienicznego budynków i pomieszczeń, w których funkcjonują żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, placówki oświatowo - wychowawcze, szkoły wyższe, internaty,
- utrzymania stanu sanitarno - higienicznego placówek letniego i zimowego wypoczynku oraz rekreacji dzieci i młodzieży,
- oceny środowiska szkolnego tj.:
 - dostosowania mebli edukacyjnych stolików i krzeseł uczniowskich do wzrostu uczniów,
 - rozkładów zajęć lekcyjnych,
 - warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych,
 - infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
 - oceny warunków higienicznych pobytu dzieci w szkole,
 - nadzoru nad gabinetami profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach,
 - oceny wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin stosowanych w szkolnych pracowniach chemicznych;
- prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie higieny dzieci i młodzieży,
- podejmowania działań zmierzających do rozwiązywania problemów higieny dzieci i młodzieży związanych z warunkami sanitarno-higienicznymi w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjno-informacyjnych adresowanych do środowisk szkolnych zgodnie z bieżącą problematyką

❖ **higieny komunalnej** w zakresie:

- **nadzoru nad zaopatrzeniem w wodę do spożycia tj.**
 - prowadzenie nadzoru nad stanem sanitarnym obiektów i urządzeń wodociągowych,
 - organizacja i prowadzenie monitoringu jakości wody (typowanie miejsc pobierania próbek, tworzenie harmonogramu pobierania próbek, pobieranie próbek, gromadzenie, weryfikacja, analiza, ocena i raportowanie danych monitoringowych), przygotowywanie
 - dokumentacji w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych egzekwujących poprawę jakości wody,
 - wydawanie okresowych i obszarowych ocen o jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz informowanie organów samorządowych oraz ludności o jakości wody w nadzorowanych urządzeniach wodociągowych,
 - szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów,
 - udzielanie zgody na odstępstwo od dopuszczalnych parametrów wody,
 - zatwierdzanie systemu jakości wykonywanych badań wody w laboratorium zewnętrznym,
 - nadzór nad jakością ciepłej wody w instalacjach wewnętrznych obiektów, w których przebywają osoby przewlekle chore, leżące (hospicja, zakłady opiekuńczo-lecznicze, szpitale, domy pomocy społecznej, itp.) oraz w internatach, akademikach, domach dziecka.
- **nadzoru nad basenami kąpielowymi, miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli i kąpieliskami**
 - prowadzenie nadzoru nad stanem sanitarnym i jakości wody kąpielisk, basenów kąpielowych/pływalni,
 - prowadzenie nadzoru nad jakością wody z kąpielisk, basenów kąpielowych/pływalni,
 - wydawanie rocznych ocen jakości wody na pływalniach,
 - wydawanie ocen dotyczących przydatności wody do kąpieli w nadzorowanych kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli;
- **nadzór nad obiektami użyteczności publicznej**
 - prowadzenie nadzoru nad stanem sanitarno - higienicznym nieruchomości, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz transportu publicznego, w tym przede wszystkim: obiektów hotelarskich, turystycznych i sportowych, zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej; domów pomocy społecznej, ośrodków

kultury, noclegowni dla bezdomnych, dworców autobusowych i kolejowych wraz ze środkami transportu publicznego, terenów rekreacyjnych, placów zabaw, piaskownic oraz wyrywkowe badanie mikrobiologiczne piasku, podmiotów wykonujących działalność leczniczą, cmentarzy, zakładów pogrzebowych, środków transportu zakładów pogrzebowych,

- opiniowanie w sprawach organizacji imprez masowych,
- opiniowanie regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach;
- wydawanie zezwoleń na ekshumacje, wydawanie zezwoleń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich w kraju i za granicę, opiniowanie sprowadzenia zwłok i szczątków z zagranicy,
- opiniowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi w gabinetach kosmetycznych,
- wydawanie opinii o spełnieniu wymagań sanitarnych dla obiektów.

❖ **higieny pracy poprzez**

- nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy pod kątem zapobiegania powstawania chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy oraz narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia, tj.: fizyczne, chemiczne, biologiczne,
- nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym: zbieranie i weryfikacja informacji przesłanych przez zakłady pracy, w których występują substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w województwie podkarpackim oraz przekazywanie ich do Centralnego Rejestru Danych prowadzonych przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy: ochrona pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie szkodliwych czynników biologicznych w miejscu pracy,
- prowadzenie postępowania administracyjnego dotyczącego chorób zawodowych: Przeprowadzanie ocen narażenia zawodowego prowadzących do wydania decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej,

- nadzór nad środkami powierzchniowo czynnymi i detergentami: kontrola zgodności detergentów z przepisami rozporządzenia (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004r. w sprawie detergentów,
- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami: kontrola przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych,
- nadzór nad produktami biobójczymi: kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- nadzór nad obrotem prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3: nadzór nad prekursorami narkotykowymi kategorii 2 i 3 na podstawie art. 44 pkt. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez kontrolę realizacji obowiązków nałożonych na producenta, importera lub inny podmiot wprowadzający do obrotu,
- nadzór nad środkami zastępczymi: sprawowanie nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych,
- kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, dotyczących prowadzenia przez przedsiębiorców działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowej substancji psychoaktywnej, w tym w postaci mieszaniny lub w wyrobie.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi **działalność oświatową i promocję zdrowia** w zakresie **inicjowania, koordynowania i nadzorowania działań oświatowo-zdrowotnych poprzez:**

- organizację szkoleń i porad,
- organizowanie akcji i kampanii prozdrowotnych,
- dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych,
- prowadzenie monitoringu i ewaluacji programów edukacyjno-zdrowotnych,

- opracowanie i realizację lokalnych programów edukacyjno-zdrowotnych w zależności od potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatów,
- prowadzenie poradnictwa metodycznego w ramach realizowanych zadań programowych i nieprogramowych,
- współdziałanie z samorządami lokalnymi, instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi,
- uczestniczenie w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez zakład pracy, jednostki nadrzędne oraz inne instytucje i organizacje.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu realizował te zadania poprzez programy edukacyjne :

- „Czyste powietrze wokół nas”
- „Trzymaj Formę” (program na temat racjonalnego odżywiania, edukacji konsumenckiej i aktywności fizycznej)
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?”
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- „Wybierz życie – pierwszy krok” poświęcony profilaktyce zakażeń wirusem HPV
- „Znamie? Znam je”
- „Podstępne WZW”
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”
- „Zawsze Razem”

Ponadto koordynował i organizował działania związane z:

- profilaktyką używania dopalaczy
- Światowym Dniem bez Tytoniu
- Światowym Dniem Rzucania Palenia
- Światowym Dniem Zdrowia
- Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach
- profilaktyką grypy sezonowej
- akcją Bezpieczne wakacje/ferie
- profilaktyką chorób odkleszczowych
- profilaktyką zakażeń pasożytniczych

- profilaktyką zatruc grzybami
- profilaktyką wirusowego zapalenia wątroby (WZW B, C)
- profilaktyką chorób przenoszonych drogą płciową
- propagowaniem zasad higieny osobistej
- uświadamianiem zagrożeń zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV

Obszar działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu stanowi ok. 606 km² z liczbą mieszkańców ok. 94647 tys. (dane za 2024r. .) zamieszkujących miasto Tarnobrzeg i gminy: Baranów Sandomierski, Nowa Dęba, Gorzyce, Grębów.

źródło <http://www.gminy.pl/powiaty>

W 2024 roku zadania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu ukierunkowane były na dążenie do zapewnienia mieszkańcom miasta Tarnobrzega oraz powiatu tarnobrzegskiego skutecznej ochrony zdrowia przed niekorzystnym wpływem czynników środowiska sprzyjających powstawaniu chorób, głównie zakaźnych

i zawodowych oraz innych chorób cywilizacyjnych, a także na kształtowaniu odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu w dalszym ciągu prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny w związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną.

W ewidencji PSSE w Tarnobrzegu znajduje się 1923 obiektów (stan na 31.12.2024 r.). Na rok 2024 zaplanowano 972 kontroli sanitarnych obiektów. Kontrole były realizowane zgodnie z opracowanym Planem kontroli zawartych w Planie Zasadniczych Zadań PSSE w Tarnobrzegu na 2024 rok.

Tabela 1. Działalność kontrolna

Nazwa działania	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Ilość przeprowadzonych kontroli i wizytacji	1712	1592	1809	1624	1935	1253
Dochodzenia epidemiologiczne	969	1592	4560	9033	6075	620
Liczba pobranych próbek	470	516	443	467	1038	596
Ilość nałożonych mandatów karnych	62	47	85	117	34	29
Ilość wydanych decyzji	522	461	408	352	2626	455
Ilość wydanych postanowień	371	50	26	24	38	27

Realizując ustawowy cel jakim jest zapobieganie powstawaniu chorób zakaźnych Powiatowy Państwowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu prowadzi rejestry zgłoszeń o podejrzeniach lub rozpoznaniach przypadków chorób zakaźnych oraz zgłoszeń dodatkich wyników badań laboratoryjnych w kierunku zakaźnych czynników chorobotwórczych. Uzyskane informacje stanowią podstawę podejmowanych działań przeciwepidemicznych,

a mianowicie ustalenie źródeł choroby i mechanizmów, które umożliwiły transmisję dróg ich przenoszenia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu kontynuował działania mające na celu przeciwdziałanie wystąpienia zachorowań na *Legionella pneumophila*, które pojawiły się w okresie letnim 2023 r. w województwie podkarpackim.

Do właścicieli/zarządców budynków i obiektów, w których w trakcie użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny mogący mieć negatywny wpływ na zdrowie ludzi przekazano materiały edukacyjno-informacyjne o zasadach właściwej eksploatacji i okresowej konserwacji sieci wewnętrznej.

W wystąpieniach do podmiotów jak również w trakcie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na zagrożenia wynikające z systemów chłodniczych oraz odpowiedniej eksploatacji instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnych.

Skierowano do urzędów miast i gmin oraz zarządców obiektów przypomnienia w kwestii właściwego utrzymania i użytkowania obiektów pełniących funkcje dekoracyjne małej architektury typu: fontanny, kaskady, ściany wodne itp.

Analizę sytuacji epidemiologicznej miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzckiego w zakresie chorób zakaźnych przeprowadzono w oparciu o zgłaszalność chorób zakaźnych oraz danych z nadzoru epidemiologicznego przeprowadzonego przez pracowników Sekcji Epidemiologii. Rejestracja zgłoszonych zachorowań odbywa się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego opracowane przez NIZP – Państwowy Zakład Higieny.

W 2024 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tarnobrzegu wpłynęło 1814 zgłoszeń chorób zakaźnych. Przeprowadzono 969 wywiadów epidemiologicznych, które dotyczyły m.in. zachorowań na COVID -19, boreliozę, salmonellozę, gruźlicę, wzw typu B, wzw typu C, kontaktu ze zwierzętami i narażenia na wściekliznę.

W 2024 roku odnotowano wzrost liczby niektórych zachorowań w stosunku do minionego roku sprawozdawczego 2023.

Tabela 2. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzskiego w latach 2023 i 2024

L.p.	Jednostka chorobowa	2023		2024	
		Powiat Grodzki	Powiat Ziemski	Powiat Grodzki	Powiat Ziemski
1.	Salmonelloza – zatrucia pokarmowe	10	12	12	7
2.	Zapalenie jelita cienkiego i grubego wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	20	15	16	27
3.	Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem oraz wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	21	99	7	32
4.	Ospa wietrzna	137	237	89	77
5.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	3	3	5	3
6.	Różyczka	1	5	0	1
7.	Świnka	0	2	3	2
8.	Borelioza z Lyme	34	39	44	55
9.	Styczność i narażenie na wściekliznę	16	19	20	21
10.	Pogryzienia przez zwierzęta	57	73	45	65
11.	Krztusiec	0	0	17	16
12.	Zakażenia SARS-CoV-2 (Covid-19)	461	387	263	192
13.	Grypa potwierdzona wynikiem testu antygenowego	34	104	243	301
14.	Zakażenia wirusem RSV	4	19	17	28

Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe

Głównym czynnikiem etiologicznym wirusowych infekcji są zakażenia rotawirusowe, adenowirusowe i norowirusowe. Zakażenia szerząc się przez kontakty pośrednie i bezpośrednie, są najczęstszą przyczyną zakażeń pokarmowych i biegunek u dzieci do lat 2.

W 2024 roku zarejestrowano 156 przypadków, w tym 39 u dzieci do lat 2. 55 zachorowań było spowodowane przez rotawirusy, 20 przez adenowirusy i 81 przez norowirusy. Hospitalizacji wymagało 147 osób, w tym 38 dzieci do lat 2.

W stosunku do minionego roku odnotowano wzrost zakażeń (w 2023 roku zarejestrowano 86 zgłoszeń).

Tabela 3. Dane epidemiologiczne dotyczące ilości osób, które zarejestrowano na wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzeskiego w latach 2022 - 2024.

	2022		2023		2024	
	ogółem	do lat 2	ogółem	do lat 2	ogółem	do lat 2
Miasto Tarnobrzeg	76	18	20	1	40	7
Miasto i Gmina Nowa Dęba	81	20	37	13	50	12
Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	24	9	20	10	29	14
Gmina Grębów	9	5	6	2	20	4
Gmina Gorzyce	25	9	6	5	17	2
Ogółem	215	61	89	31	156	39

Salmonellozy

W 2024 roku na terenie działalności PPIS w Tarnobrzegu zarejestrowano 19 zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella*. Zachorowania wystąpiły u 12 dzieci w wieku od 0-19 lat i 7 osób dorosłych. W 18 przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*, natomiast w 1 przypadku *Salmonella Typhimurium*. Hospitalizacji wymagało 12 osób.

Tabela 4. Dane epidemiologiczne dotyczące ilości osób, które zarejestrowano na salmonellozy na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzeskiego w latach 2022 - 2024

	2022	2023	2024
Miasto Tarnobrzeg	13	11	12
Miasto i Gmina Nowa Dęba	4	3	5
Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	5	3	0
Gmina Grębów	1	2	1
Gmina Gorzyce	-	4	1
Ogółem	23	23	19

Bakteryjne zakażenie jelitowe - Zapalenie jelita cienkiego i grubego wywołane przez *Clostridium difficile*

W 2024 odnotowano 43 przypadki bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile*. W 2024 roku odnotowano wzrost zakażeń.

Kolonizacja *Clostridium difficile* występuje często w warunkach szpitalnych. W 2024 roku zachorowania dotyczyły osób nieletnich a pozostałe przypadki dotyczyły zachorowań u osób starszych, które były poddawane długotrwałej antybiotykoterapii i obciążone wieloma jednostkami chorobowymi.

Tabela 5. Dane epidemiologiczne dotyczące ilości osób, które zarejestrowano na zapalenie jelita cienkiego i grubego wywołane przez Clostridium difficile na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzskiego w latach 2022 - 2024

	2022		2023		2024	
	ogółem	do lat 2 dzieci	ogółem	do lat 2 dzieci	ogółem	do lat 2 dzieci
Miasto Tarnobrzeg	18	-	21	-	16	-
Miasto i Gmina Nowa Dęba	15	-	10	-	18	-
Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	5	-	3	-	6	-
Gmina Grębów	1	-	1	-	2	-
Gmina Gorzyce	5	-	1	-	1	-
Ogółem	38	-	36	-	43	-

Grypa

Grypa jest chorobą wirusową występującą przez cały rok, ale charakteryzuje się sezonowością. W okresie jesienno -zimowym odnotowuje się wyraźny wzrost zachorowań na tę chorobę. W 2024 roku zarejestrowano 544 zachorowań na gripę potwierdzoną testem antygenowym i stanowił prawie czterokrotny wzrost zachorowań w stosunku do roku 2023 (zapadalność wyniosła 577,48/100 000).

Hospitalizacji wymagało 40 osób. Szczyt zachorowań w 2024 roku wystąpił w grudniu, kiedy zarejestrowano 266 zachorowań.

Tabela 6. Liczba zachorowań na gripę w poszczególnych miesiącach 2024 roku

Miesiąc	Liczba zachorowań
Styczeń	108
Luty	117
Marzec	23
Kwiecień	12
Maj	0
Czerwiec	0
Lipiec	3

Sierpień	0
Wrzesień	3
Październik	7
Listopad	5
Grudzień	266

Szczepły wirusa grypy typu A były dominującymi w mieście Tarnobrzeg i powiecie tarnobrzskim. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w mieście Tarnobrzeg – 246, najmniej w Gminie Grębów – 25 zachorowania.

Szczepienia przeciw grypie są najskuteczniejszą strategią zapobiegania grypie. Szczepienia przeciw grypie chronią przed poważnymi powikłaniami pogrypowymi.

Tabela 7. Liczba zachorowań w 2024 roku na grypę w poszczególnych grupach wiekowych

Wiek wyrażony w latach	Liczba zachorowań
0-4	102
5-9	122
10-19	102
20-29	33
30-39	59
40-49	31
50-59	28
Powyżej 60	77

Borelioza z Lyme

W roku 2024 zarejestrowano 99 zachorowań na boreliozę z Lyme. Na podstawie obowiązujących definicji 96 przypadków zostało zakwalifikowanych jako potwierdzone, a 3 jako prawdopodobne. Z powodu boreliozy hospitalizowano 3 osoby. Spośród wszystkich zachorowań odnotowano 54 zachorowań na postać stawową i 45 zachorowań pod postacią rumienia wędrującego. W 2024 zarejestrowano 1 neuroboreliozę. Liczba przypadków boreliozy na terenie miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzskiego wykazuje trend wzrostowy.

Tabela 8. Dane epidemiologiczne dotyczące liczby osób zarejestrowanych na boreliozę z Lyme na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzieskiego w latach 2022 - 2024

	2022	2023	2024
Miasto Tarnobrzeg	23	34	44
Miasto i Gmina Nowa Dęba	11	18	28
Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	12	9	14
Gmina Grębów	4	4	10
Gmina Gorzyce	5	8	3
Ogółem	55	73	99

Ospa wietrzna

W 2024 roku odnotowano dwukrotny spadek zachorowań na ospę wietrzną. W 2024 roku zarejestrowano 166 (w 2023 roku zarejestrowano 374 zachorowania).

Tabela 9. Dane epidemiologiczne dotyczące liczby osób zarejestrowanych na ospę wietrzną na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzieskiego w latach 2022 - 2024.

	2022	2023	2024
Miasto Tarnobrzeg	106	137	90
Miasto i Gmina Nowa Dęba	155	61	13
Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	36	88	29
Gmina Grębów	10	21	6
Gmina Gorzyce	20	67	28
Ogółem	327	374	166

Różyczka

W 2024 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na różyczkę, natomiast w 2023 roku zachorowań na tę chorobę zarejestrowano 6.

Świnka

W 2024 roku zarejestrowano 5 zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic. W 2023 roku zarejestrowano 2 zachorowania na tę chorobę.

W 2024 roku nie zarejestrowano zachorowań na odrę.

Krztusiec

W 2024 roku na terenie działalności PPIS w Tarnobrzegu zarejestrowano 33 zachorowania na krztusiec. 6 osób wymagało hospitalizacji z powodu choroby. 15 osób spośród chorych było zaszczepionych przeciwko krztuścowi. W 2023 nie zarejestrowano zachorowań na krztusiec.

Od 15 października 2024 roku kobiety w ciąży mogą się zaszczepić bezpłatnie szczepionką przeciwko krztuścowi finansowaną przez Ministra Zdrowia w swoich przychodniach POZ.

Dzięki szczepieniu przeciwciała ochronne wytworzone przez matkę skutecznie przechodzą przez łożysko i chronią dziecko w pierwszych miesiącach jego życia, zanim samo będzie mogło być zaszczepione.

Tabela 10. Liczba zachorowań na krztuśca w poszczególnych grupach wiekowych

Wiek wyrażony w latach	Liczba zachorowań
0-4	0
5-9	4
10-19	12
20-29	2
30-39	2
40-49	6
50-59	2
Powyżej 60	5

Płonica (Szkarlatyna)

W 2024 roku zarejestrowano 22 zachorowania na płonicę. Wszystkie przypadki zgodnie z obowiązującą definicją przypadku zostały zakwalifikowane jako możliwe. 1 osoba była poddana hospitalizacji.

W 2024 roku odnotowany dwukrotny wzrost zachorowań na płonice . Zarejestrowano 43 zachorowania na tę chorobę. 36 przypadków zakwalifikowano jako możliwe, a 7 jako potwierdzone zachorowania. Nikt z chorujących nie był poddany hospitalizacji.

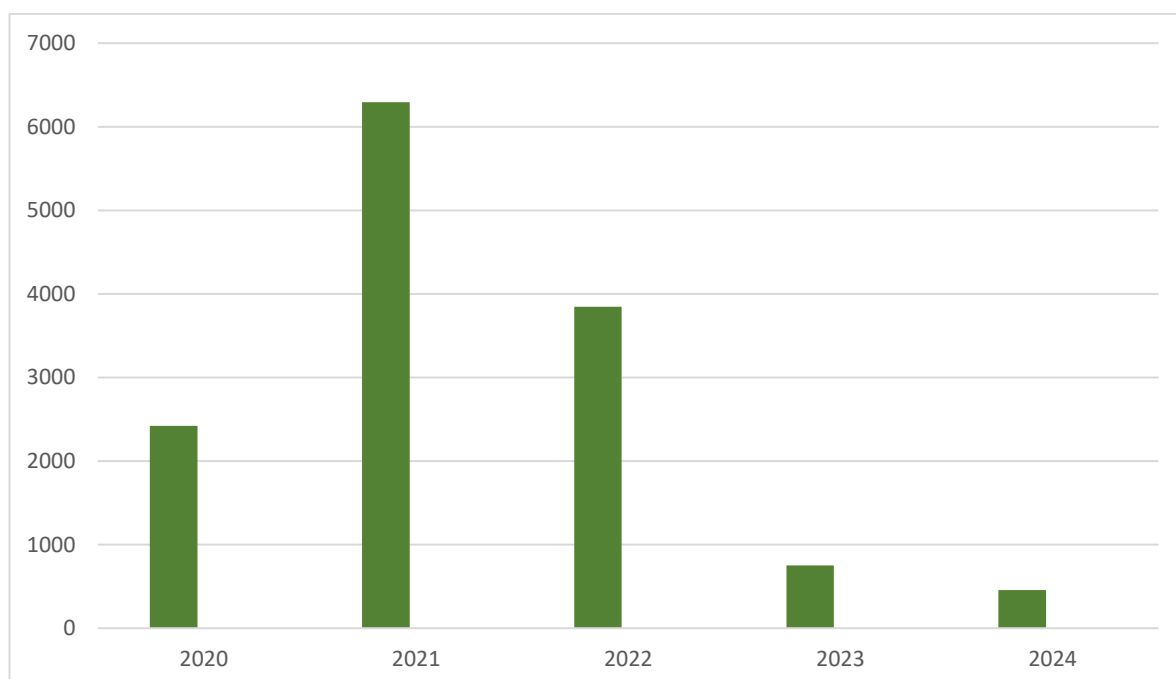
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

W 2024 roku na terenie miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzckiego zarejestrowano 455 zachorowania na COVID-19 i był to prawie dwukrotny spadek zachorowań w stosunku do minionego roku. Hospitalizacji wymagało 31 osób. 14 zachorowań zarejestrowano w grupie wiekowej do 18 roku życia.

W 2023 roku zarejestrowano 848 zachorowania na COVID-19. Hospitalizacji wymagało 80 osób. 11 zachorowań zarejestrowano w grupie wiekowej do 18 roku życia.

W 2020 roku zarejestrowano 2423 zachorowania na COVID-19. W 2021 roku zarejestrowano 6295 zachorowań na tę chorobę. W 2022 roku zarejestrowano 3845 zachorowań.

Wykres 1. Zachorowania na COVID-19 na terenie miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzckiego w latach 2020-2024

Zakażenia wirusem RSV

W 2024 roku zarejestrowano dwukrotny wzrost zachorowań wirusem RSV.

W 2024 r. zarejestrowano 45 zachorowań na tę chorobę, w 2023 roku - 23 zachorowania. Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej 0-4 lata.

Wirus RSV jest przyczyną wirusowych zakażeń górnych i dolnych dróg oddechowych.

Tabela 11. Liczba zakażeń wirusem RSV w poszczególnych grupach wiekowych

Wiek wyrażony w latach	Liczba zachorowań
0-4	31
5-9	3
10-19	5
20-29	2
30-39	0
40-49	1
50-59	1
60 ≤	2

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2024 r. zarejestrowano 5 zachorowań na przewlekłe wzv typu B (w 2023 r. 4 zachorowania). Osoby ze styczności z chorym na wzv typu B zostały objęte nadzorem epidemiologicznym oraz skierowane pod nadzór lekarski.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W analizowanym okresie sprawozdawczym zarejestrowano 12 zachorowań na wzv typu C (w tym 3 osoby pochodzenia ukraińskiego). Chore osoby skierowano do lekarza rodzinnego w celu zaszczepienia przeciwko wzv typu B. W 2023 roku zarejestrowano 5 zachorowań na wzv typu C.

Wirusowe zapalenie wątroby typu A

W 2024 zarejestrowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A. W latach 2023, 2022, 2021, 2020 nie zarejestrowano zachorowania na tę chorobę.

Narażenia na wściekliznę/konieczność szczepień

Pogryzienia przez zwierzęta to powszechny problem kliniczny. Państwowa Inspekcja Sanitarna współpracuje z organami Inspekcji Weterynaryjnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby ze styczności z zwierzęciem poddanym obserwacji z powodu podejrzenia zakażenia wścieklizną.

Za większość przypadków pogryzień na terenie miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzeskiego odpowiadają psy i koty. W 2024 roku odnotowano 151 pogryzień przez zwierzęta, 41 osób zakwalifikowane zostały do szczepień przeciwko wściekliznie. W 110 przypadkach zwierzęta, które miały właściciela były podane obserwacji w kierunku wścieklizny.

W 2023 r. zarejestrowano 165 pogryzień przez zwierzęta. 35 osób zakwalifikowane zostały do szczepień przeciwko wściekliznie w Poradni Chorób Zakaźnych. W 130 przypadkach zwierzęta, które miały właściciela były podane obserwacji w kierunku wścieklizny.

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W roku 2024 na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu zarejestrowano 2 przypadki nowo wykrytego zakażenia HIV.

W 2023 roku zarejestrowano 1 zachorowanie. W latach 2021 i 2020 zarejestrowano po 2 zachorowania. Wszystkie zarejestrowane zachorowania dotyczyły mężczyzn.

W 2024 r. na terenie miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzeskiego nie zarejestrowano zachorowania na AIDS.

Kiła wczesna i inne postacie kiły, kiła nieokreślona

Kiła (syphilis) to układowa choroba zakaźna, przenoszona drogą płciową. Patogenem odpowiedzialnym za rozwój choroby jest krętek błądy *Treponema pallidum*. W 2024 roku zarejestrowano 3 przypadki kiły. 2 przypadki dotyczyły zachorowań wśród mężczyzn i 1 zachorowanie dotyczyło kobiety. W 2023 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na kiłę wczesną i 3 kiły nieokreślone. W 2022 roku zarejestrowano 4 zachorowania, a w 2021 roku 2 zachorowania.

Gruźlica

W 2024 roku zarejestrowano 15 przypadków zachorowań na gruźlicę i był, to dwukrotny wzrost zarejestrowanych zachorowań w stosunku do minionego 2023 roku. W 2023 roku zarejestrowano 7 zachorowań na gruźlicę. Zachorowania dotyczyły osób powyżej 18 roku życia. Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży. Przeważająca większość zarejestrowanych zachorowań w 2024 roku obejmowała mężczyzn – 13 zachorowań.

W Polsce zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych obowiązkowe są szczepienia BCG wyłącznie niemowląt. Szczepionka jest w stanie ograniczyć ciężkość przebiegu choroby.

Tabela 12. Dane epidemiologiczne dotyczące liczby osób zarejestrowanych na gruźlicę na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzskiego w latach 2022 - 2024.

	2022	2023	2024
Miasto Tarnobrzeg	6	5	8
Miasto i Gmina Nowa Dęba	-	1	4
Miasto i Gmina Baranów Sandomierski	1	-	2
Gmina Grębów	-	1	-
Gmina Gorzyce	-	-	1
Ogółem	7	7	15

W lutym 2024 r. na terenie miasta Nowa Dęba miało miejsce zatrucie chemiczne. Źródłem zakażenia była galareta garmazeryjna zakupiona na terenie przyległym do targowiska w Nowej Dębie. W wyniku konsumpcji zatruciu uległy trzy osoby. W wyniku zatrucia śmierć poniosła jedna osoba.

Szczepienia Ochronne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu realizuje Program Szczepień Ochronnych poprzez dystrybucję preparatów szczepionkowych oraz nadzór nad realizacją szczepień.

W 2024 roku, podobnie jak w latach poprzednich, kontynuowano nadzór nad czynnym uodpornieniem populacji w ramach Programu Szczepień Ochronnych. Monitorowano zgłoszone z placówek medycznych niepożądane odczyny poszczepienne. W 2024 r. zgłoszono 1 NOP łagodny.

PPIS w Tarnobrzegu monitoruje warunki przechowywania i dystrybucji szczepionek. Ocenę realizacji Programu Szczepień Ochronnych prowadzona jest w oparciu o analizę danych zawartych w rocznych sprawozdaniach ze szczepień ochronnych, sporządzonych przez świadczeniodawców prowadzących szczepienia.

W 2024 roku Program Szczepień Ochronnych na terenie miasta Tarnobrzega i powiatu tarnobrzieskiego w realizowany był w 19 punktach szczepień. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności szczepionek.

Obowiązkiem szczepień objętych jest 14731 osób w wieku 0-19 lat. Co roku odnotowujemy coraz wyższy wskaźnik odmów szczepień obowiązkowych u dzieci i młodzieży.

Na podstawie złożonego raportu o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wykazano 2% małoletnich niezaszczepionych w stosunku do ilości osób objętych obowiązkiem szczepień.

II.1. Miasto Tarnobrzeg

Podmioty wykonujące działalność w zakresie lecznictwa zamkniętego

Na terenie działania tut. Inspektora w mieście Tarnobrzeg pod nadzorem sanitarnym znajdują się podmioty wykonujące działalność leczniczą działające w formie zamkniętej. Są to podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj. Wojewódzki Szpital im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy Hospicjum Św. Ojca Pio zlokalizowany przy ul. Dąbrówki 44 i ul. Konstytucji 3-go Maja 11 w Tarnobrzegu oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Tarnobrzegu ul. Dekutowskiego 20.

- **Wojewódzki Szpital im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu**

W miesiącu kwietniu 2024 r. została przeprowadzona bieżąca kontrola stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia obiektu. Kontrolą objęto pomieszczenia Bloku Operacyjnego, Oddziału Położniczo-Ginekologicznego, Oddziału Neonatologicznego, Oddziału Pediatrycznego, Oddziału Okulistyki z pododdziałem Okulistyki Dziecięcej, Oddziału Chirurgii z pododdziałem Chirurgii Onkologicznej, Oddziału Ortopedii i Traumatologii Ruchu, Zakładu Diagnostyki Obrazowej oraz poradni szpitalnych.

W roku 2024 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu w ramach nadzoru sanitarnego pobrali do badań 4 próbki ciepłej wody użytkowej z wewnętrznej instalacji wodociągowej Wojewódzkiego Szpitala im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu w kierunku oznaczania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. Jakość wody ciepłej odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

W ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzono badania wody zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów.

- **Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy
Hospicjum Św. Ojca Pio ul. Dąbrówki 44, ul.Konstytucji 3-go Maja 11,
Tarnobrzeg**

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu w 2024 r. przeprowadzili kontrolę bieżącego stanu sanitarno – technicznego.

W strukturach obiektu znajdują się dwa budynki, w których zlokalizowane są: zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy i zakład pielęgnacyjno – leczniczy psychiatryczny. W budynku zakładu pielęgnacyjno – opiekuńczego wyodrębnione są 3 odcinki zlokalizowane na 3 kondygnacjach, w których przebywają pacjenci wymagający długoterminowej opieki paliatywnej. Budynek wyposażony jest w windę.

Hospicjum ul. Dąbrówki 44 w Tarnobrzegu w ramach kontroli wewnętrznej wykonywało badanie próbek wody z częstotliwością 2 razy w roku, ogółem pobrano 4 próbki.

Hospicjum ul. Konstytucji 3 Maja w Tarnobrzegu – w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 2 próbki ciepłej wody użytkowej w kierunku oznaczania bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

Jakość wody pobrana z wewnętrznej sieci ciepłej wody użytkowej obiektów odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy Hospicjum Św. Ojca Pio
39 – 400 Tarnobrzeg ul. Konstytucji 3-go Maja 11

W 2024 r. przeprowadzono kontrolę bieżącego stanu sanitarno – technicznego. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne utrzymane w należytej czystości, urządzenia sanitarne sprawne pod względem technicznym.

W ramach kontroli wewnętrznej zostały pobrane 2 próbki ciepłej wody użytkowej w kierunku oznaczania bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Tarnobrzegu
39-400 Tarnobrzeg ul. Dekutowskiego 20

Zakład świadczy usługi całodobowej opieki pielęgnacyjno- opiekuńczej, rehabilitacji, terapii zajęciowej oraz porady psychologiczne i logopedyczne pacjentów. Pacjenci mają zapewnioną opiekę pielęgniarską oraz lekarską. W 2024 r. przeprowadzono kontrolę bieżącego stanu sanitarno – technicznego. Stan sanitarno – higieniczny nie budził zastrzeżeń.

W ramach kontroli wewnętrznej zostały pobrane 4 próbki wody ciepłej użytkowej w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

Podmioty wykonujące działalność w zakresie lecznictwa otwartego

Na terenie miasta Tarnobrzeg wg ewidencji prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu działalność leczniczą prowadziło 165 podmiotów leczniczych.

W 2024r. nadzorem sanitarnym objętych zostało 61 podmiotów świadczących usługi lecznicze, w tym przychodnie lekarskie, indywidualne praktyki lekarskie i specjalistyczne praktyki lekarskie, laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej, grupowe praktyki pielęgniarskie.

Nadzorowane podmioty lecznicze i praktyki zawodowe, w których udzielane są świadczenia zdrowotne na ogół odpowiadają wymaganiom odpowiednim do rodzaju działalności leczniczej. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny nadzorowanych obiektów ocenia się jako dobry.

Nadzór nad placówkami leczniczymi obejmował m.in. zagadnienia dezynfekcji, sterylizacji materiałów, sprzętu i powierzchni, postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, gromadzenia i przekazywania do utylizacji, postępowania z bielizną czystą i brudną.

W wyniku kontroli sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości w czterech obiektach, wydano decyzje administracyjne.

Nadzór sanitarny nad jakością wody i obiektami użyteczności publicznej

Miasto Tarnobrzeg zaopatrywane jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi przez wodociąg sieciowy objęty przez Państwową Inspekcję Sanitarną stałym monitoringiem jakości wody, którego zarządcą są Tarnobrzeskie Wodociągi Sp. z o.o. ul. Wiślna 1 w Tarnobrzegu. Wodociąg zaopatrywał w wodę 45 494 mieszkańców.

Produkcja wody w 2024r. wynosiła 5542 m³/dobę. Proces uzdatniania wody prowadzony na Stacji Uzdatniania Wody w Stalach nie uległ zmianie.

Monitoring jakości wody w wodociągu Tarnobrzeg w zakresie parametrów grupy A i grupy B realizowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu i przez Tarnobrzeskie Wodociągi Sp. z o.o. w ramach kontroli wewnętrznej w oparciu o wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W roku 2024 wydano decyzję dot. zatwierdzenia systemu jakości w Laboratorium Wody i Ścieków Tarnobrzeskich Wodociągów Sp. z o.o. w Tarnobrzegu na Stacji Uzdatniania Wody

w Stalach w zakresie prowadzenia badań parametrów fizykochemicznych w wodzie przeznaczonej do spożycia.

Na podstawie danych zawartych w protokołach pobrania próbek wody oraz wyników badań laboratoryjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu w 2024 r. wydał 6 decyzji stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi dla wodociągu Tarnobrzeg.

Wodociąg pracował bezawaryjnie. Jeżeli następowały krótkotrwałe awarie na sieci wodociągowej, właściciel wodociągu informował na bieżąco tut. Inspektora o podejmowanych działaniach naprawczych tj.: zakładaniu opasek zabezpieczających, płukaniu odcinków sieci wodociągowej, dodatkowej dezynfekcji sieci wodociągowej i instalacji wewnętrznej w budynkach oraz pobieraniu kontrolnych próbek wody. Profilaktycznie kilka razy w roku prowadzono płukanie sieci wodociągowej.

Stan sanitarno-porządkowy i techniczny w obiektach użyteczności publicznej na terenie miasta Tarnobrzega w porównaniu z poprzednimi latami utrzymywany był na podobnym poziomie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznych z branży beauty w 8 obiektach wykazano nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącego stanu sanitarno-porządkowego, za wykazane nieprawidłowości nałożono mandaty karny. Kolejne kontrole obiektów wykazały znaczącą poprawę i nie wykazały zastrzeżeń.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu prowadził postępowanie administracyjne w stosunku do jednego z obiektów użyteczności publicznej, w wyniku którego doprowadzono do należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia obiektu. Ponadto, w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego egzekwowano podjęcie działań zmierzających do doprowadzenia ciepłej wody użytkowej w obiekcie zamieszkania zbiorowego do wymagań sanitarnych, w związku ze stwierdzeniem wysokiego skażenia wody ciepłej bakteriami z rodzaju *Legionella* sp. Prowadzone postępowania w powyższych sprawach zakończyły się w wyznaczonych terminach.

Teren Rekreacyjny nad Jeziorem Tarnobrzeskim zapewniający atrakcję wypoczynkową i rekreacyjną funkcjonował w okresie wakacyjnym. Administrator przed otwarciem wykonał badania mikrobiologiczne wody z dwóch miejsc kąpielowych, to jak i kolejne badanie mikrobiologiczne w połowie sezonu potwierdziły dobrą jakość wody. Plażowiczom zapewniono zaplecze higieniczno-sanitarne oraz sezonowo kabiny typu TOI-TOI w odpowiedniej ilości. Punkty wodne wyposażone w środki higieniczne. Nie odnotowano interwencji od osób korzystających z terenów rekreacyjnych na jakość wody, ani warunki sanitarne. Gospodarowanie odpadami komunalnymi prawidłowe, zapewniono odpowiednią ilość koszy na odpady. Przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.

W miesiącu lipcu 2024r. wyłączono z eksploatacji Pływalnię Krytą MOSiR w Tarnobrzegu z uwagi na rozpoczęte prace remontowe dotyczące m.in. wymiany pokrycia dachowego i armatury basenowej. Ponowne włączenie pływalni planowane jest na miesiąc marzec 2025r.

Z uwagi na dłuższy okres wyłączenia pływalni z eksploatacji w 2024r. nie było możliwości przeprowadzenia zbiorczej rocznej oceny jakości wody.

Do czasu wyłączenia pływalni prowadzona była regularna kontrola wewnętrzna jakości wody przez zarządcę obiektu. W wyniku badań wody stwierdzono w miesiącu kwietniu 2024r. średnie skażenie wody ciepłej bakteriami *Legionella* sp. pobranej z natrysków. Kolejne badania nie wykazały przekroczeń mikrobiologicznych, postępowanie administracyjne prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu zakończono w wyznaczonym terminie.

Kontrola jakości wody z pływalni Hotelu „Evva” w Tarnobrzegu w ramach kontroli wewnętrznej odbywała się zgodnie z zaakceptowanym przez tut. Inspektora harmonogramem badań wody, a wyniki badań przekazywane tut. Inspektorowi. W okresie od 03.06. - 11.09.2024r. pływalnia wyłączona była z użytkowania z powodu awarii automatyki dozowania chemii basenowej. Przed ponownym włączeniem przeprowadzono badania wody.

W próbkach wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego przed wydaniem zbiorczej rocznej oceny nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów.

Mając na względzie bezpieczeństwo zdrowotne najmłodszych mieszkańców prowadzono kontrole sanitarne ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych dla dzieci. W sezonie letnim skontrolowano ogółem – 9 placów zabaw i 5 mini siłowni dla młodzieży i dorosłych zlokalizowanych na ogólnodostępnych placach zabaw osiedli mieszkaniowych w Tarnobrzegu. Piasek w piaskownicach wymieniany był na nowy w okresie wiosennym kwiecień /maj, a uzupełniany w trakcie sezonu. W trakcie kontroli przedkładano do wglądu orzeczenia o jakości kruszywa. Stan sanitarny i techniczny urządzeń zabawowych oraz urządzeń do ćwiczeń w większości nie budził zastrzeżeń. Wydano jedynie doraźne zalecenia w 2 obiektach związane z usunięciem korozji na elementach urządzeń do ćwiczeń fizycznych i uzupełnienia ubytków ogrodzenia. Zalecenia zrealizowano w terminie 14-dniowym.

W okresie wakacyjnym w przeprowadzono kontrole sanitarne środków transportu drogowego – autobusów PKS. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny wnętrza autobusów nie budził zastrzeżeń. Zwrócono jedynie uwagę kierowcom na zwiększenie częstotliwości prania pokrowców i zagłówek w sezonie letnim.

Żywność i Żywnienie

Na terenie miasta Tarnobrzeg pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu znajduje się 217 zakładów zajmujących się obrotem żywnością (sklepy i hurtownie, w tym 10 sklepów wielkopowierzchniowych), 105 obiektów żywienia zbiorowego (z wyłączeniem żywienia w placówkach szkolno-wychowawczych) oraz 44 zakładów produkujących żywność.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba nadzorowanych obiektów uległa zmniejszeniu.

W obiektach tych w 2024 roku pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 325 kontroli oraz pobrali do badania laboratoryjnego 241 próbki środków spożywczych. Zakwestionowaniu uległo 13 próbek.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w trakcie kontroli sanitarnych nałożono 25 mandatów celem poprawy stanu sanitarno - technicznego obiektów żywnościowo-żywnieniowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu wydał 16 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w tym 3 unieruchomienie części zakładu .

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach - RASFF

W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu otrzymuje informacje o zagrożeniach, które są związane z żywnością lub wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Dzięki stałemu obserwowaniu ostrzeżeń RASFF możemy uniknąć zatrucia pokarmowego i spożywania żywności, która ma w swoim składzie zanieczyszczenia chemiczne.

Krajowy punkt kontaktowy sieci RASFF jest prowadzony w Polsce przez Główny Inspektorat Sanitarny. Jego podstawową funkcją jest wymiana informacji między organami urzędowej kontroli żywności w Europie. W systemie stale są publikowane informacje na temat: żywności, paszy, materiałów służących do kontaktu z żywnością. Dotyczy to wiadomości, które mówią

o potencjalnym niebezpieczeństwie dla zdrowia ludzi, zwierząt albo środowiska. System ten zawiera dane na temat podejmowanych działań zaraz po identyfikacji konkretnych produktów. W przypadku wykrycia nieprawidłowości, które dotyczą towaru w obiegu handlowym, na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/gis/ostrzezenia> pojawia się informacja na dany temat. Zawiera ona: informację o nazwie produktu/żywności i rodzaju, czyli nazwę producenta, numer partii i datę ważności, charakterystykę zagrożenia, informację o podejmowanych środkach w celu zapobiegania rozprzestrzeniania się ryzyka, także zalecenia dla konsumentów, którzy posiadają produkt.

Powiadomienia zgłaszane do RASFF dzielą się na alarmowe, informacyjne, powiadomienia o odrzuceniu na granicy oraz news.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu prowadził 37 postępowań w systemie RASFF, w tym: powiadomienia alarmowe – 30 postępowań, informacyjne - 7 .

W ramach prowadzonych postępowań wyjaśniających przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu nie stwierdzono w obrocie kwestionowanych/zgłaszanych w systemie środków spożywczych.

By komunikat był skuteczny i szybko dotarł do większej liczby konsumentów, jest publikowany również w mediach społecznościowych na Facebooku PSSE w Tarnobrzegu. Bardzo często przekazywany jest również przez ogólnopolskie i regionalne media

Europejski System Szybkiej Wymiany Informacji o Produktach Niebezpiecznych RAPEX

Wraz z przystąpieniem do Unii Europejskiej, Polska weszła do Europejskiego Systemu Szybkiej Wymiany Informacji o Produktach Niebezpiecznych – RAPEX.

System ten funkcjonuje w Unii Europejskiej między Państwami Członkowskimi i Komisją Europejską przekazując dane o produktach stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Nie dotyczy on farmaceutyków, urządzeń medycznych oraz żywności i pasz, które objęte są zakresem działania innych systemów. W Polsce UOKiK wprowadza do rejestru informacje na temat wyrobów uznanych za niebezpieczne oraz środków zaradczych podjętych przez przedsiębiorców. Natomiast Komisja Europejska informuje Polskę o produktach niosących zagrożenie, występujących na terenie innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Zadaniem polskich władz jest w takim przypadku skontrolowanie rynku w celu

ustalenia, czy dany produkt znajduje się w Polsce i ewentualne wycofanie go, oraz przekazanie takiej informacji do Komisji Europejskiej.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu nie prowadził postępowania w systemie RAPEX.

Placówki nauczania i wychowania

Na terenie miasta Tarnobrzeg pod nadzorem sanitarnym znajdują się 72 placówki prowadzące działalność edukacyjną i opiekuńczo-wychowawczą.

Tabela 13 Liczba i rodzaj placówek: prowadzących działalność edukacyjną i opiekuńczo-wychowawczą, będących pod nadzorem

Lp.	Rodzaj placówek	Liczba placówek
1.	Żłobki / Klub Dziecięcy	5
2.	Przedszkola	18
3.	Szkoły Podstawowe	9
4.	Zespoły Szkół	6
5.	Licea ogólnokształcące	5
6.	Szkoły Policealne	7
7.	Szkoły Wyższe	1
8.	Inne	21

W innych obiektach uwzględnione zostały następujące placówki : Dom Dziecka Stowarzyszenia Przyjaciół POW, Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci prowadzony przez

Zgromadzenie Sióstr Służebniczek, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy, Ogniska Wychowawcze „Uśmiech” i „Promyk” prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Kluby Osiedlowe „Dzików”, „Serbinów” i „TSM” należące do Tarnobrzесьkiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Świetlicę Caritas przy Parafii Chrystusa Króla, Świetlicę Środowiskową -Kobiety Wobec Przemocy Alkoholowej w Rodzinie przy Parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy, Świetlicę Socjoterapeutyczną przy Parafii Matki Bożej Częstochowskiej, Modelarnię prowadzoną przez lokalne spółdzielnie mieszkaniowe „TSM” i „Siarkowiec”, 2 szkoły muzyczne – Państwową Szkołę Muzyczną i Społeczną Szkołę Muzyczną (działające jako placówki pracy pozaszkolnej), Bursę Szkolną przy ul. Kochanowskiego 5, Niepubliczną Placówkę Oświatowo-Wychowawczą „Źródło Pasji”, Bawialnię dla dzieci „Fabryka Zabawy Sale Zabaw: „JUPI PARK” i „Xtreme KIDS”, Szkołę Tańca „Akademia tańca Art.Dance”, Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Czudcu Filia w Tarnobrzegu.

Wszystkie przedszkola oraz szkoły funkcjonują zgodnie z założeniem ustawy o systemie oświaty, żłobki i kluby dziecięce prowadzone są w oparciu o ustawę o opiece nad dziećmi do lat 3.

Kontrolę przeprowadzono w 65 zewidencjonowanych placówkach, podczas kontroli sprawdzano przestrzeganie przepisów określających wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny w stosunku do otoczenia budynków, pomieszczeń, sprzętu i wyposażenia tych placówek, a także oceniano warunki higieniczno- zdrowotne dla dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach. Stan placówek oświatowo wychowawczych na terenie Miasta Tarnobrzeg ocenia się jako dobry. Wszystkie obiekty podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, we wszystkich zapewniono właściwą wentylację oraz ogrzewanie pomieszczeń, źródłem ciepła są kotłownie miejskie i lokalne. Budynki przystosowane są do działalności oświatowo-wychowawczej, spełniają standardy higieniczne w zakresie dostępności do urządzeń sanitarno-higienicznych.

W dziesięciu placówkach na terenie miasta Tarnobrzeg tj. w trzech przedszkolach, pięciu szkołach podstawowych oraz w dwóch ponadpodstawowych prowadzone jest postępowanie administracyjne dotyczące złego stanu sanitarno – technicznego ścian, sufitów, lamperii ściennych, podłóg w rozbieralniach dla dziewcząt i chłopców w części sportowej szkoły, salach dydaktycznych i w korytarzach komunikacyjnych oraz bloku wychowania fizycznego.

W odniesieniu do przekazanych szkół w dalszym ciągu toczą się postępowania administracyjne dot. poprawy stanu sanitarno – technicznego ścian i podłóg w pomieszczeniach dydaktycznych oraz poprawy stanu armatury sanitarnej w pracowniach szkolnych.

Jak co roku sprawdzano gotowość szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2024/2025. Kontrole potwierdziły właściwe przygotowane placówek oświatowych na ponowne przyjęcie uczniów. W związku z powyższym skontrolowano 13 szkół znajdujących się na terenie miasta Tarnobrzeg. Przeprowadzone kontrole wykazały, iż dyrektorzy szkół dołożyli wszelkich starań, aby baza oświatowa oraz sportowa była dobrze wyposażona, a uczniowie mogli edukować się i rozwijać w komfortowych warunkach. We wszystkich skontrolowanych placówkach przeprowadzono prace konserwatorsko-porządkowe, a w części prace remontowe. Przeprowadzone remonty dotyczyły głównie malowania ścian i sufitów oraz wymiany pokrycia podłóg w salach lekcyjnych i innych salach zajęć dla dzieci i młodzieży, remontu ustępów, wymiany drzwi wewnętrznych, poprawy stanu sanitarno- technicznego dróg dojścia i ogrodzenia obiektów.

W roku 2024 Państwowa Inspekcja Sanitarna czynnie uczestniczyła w akcji informacyjno - edukacyjnej *„Problem wagi ciężkiej”* dot. pomiaru obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków. Akcja przeprowadzona została zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, z uwzględnieniem: masy ciała ucznia, wieku, płci oraz ciężaru tornistra/plecaka. Adresatami akcji byli uczniowie klas I – VIII szkół podstawowych, ich rodzice, opiekunowie oraz nauczyciele.

Głównym celem akcji było zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków oraz dotarcie z rzetelną informacją w tym zakresie do uczniów, rodziców i nauczycieli. Na terenie miasta Tarnobrzeg w dwóch szkołach podstawowych tj. Szkole Podstawowej Nr 3 oraz Szkole Podstawowej Nr 8 przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Dokonano pomiarów w 34 oddziałach klas I-VIII u 588 uczniów. Prawidłową wagę tornistra (w przedziale 10% do 15% masy ciała dziecka) stwierdzono u 247 uczniów, poniżej 10% masy ciała dziecka zanotowano u 215 uczniów, natomiast zbyt ciężkie tornistry (powyżej 15% masy ciała) miało 126 uczniów. Szkoły zapewniają możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w klasach lekcyjnych. Jednak jak wskazują wyniki badań, część uczniów obciążona jest ciężarem tornistrów/ plecaków, co powoduje utrwalanie niewłaściwych zachowań sprzyjających wadom postawy i budzi potrzebę przeprowadzenia w tej kwestii weryfikacji problemu. Wobec powyższego, przeprowadzono prelekcje dotyczące problemu przeciążonych tornistrów w szkołach, w których prowadzona była akcja. Prelekcje skierowane były głównie do rodziców dzieci i miały charakter edukacyjno-informacyjny. Łącznie prelekcji wysłuchało 450 rodziców.

Ponadto wspólnie z sekcją Epidemiologii i stanowiskiem ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia z inicjatywy Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono działania edukacyjne

w zakresie realizacji programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach. Na terenie miasta Tarnobrzeg w trzech szkołach przeprowadzono spotkania z 659 rodzicami. Spotkania miały charakter stoisk informacyjno-edukacyjnych, rozdawnictwa ulotek oraz prelekcji. W 1 szkole podstawowej dla 18 uczniów klas VII-VIII przeprowadzono działania edukacyjne na temat HPV.

Podczas ferii zimowych i wakacji w 2024r. na terenie miasta Tarnobrzeg przeprowadzono 38 kontroli placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. Skontrolowano: 2 turnusów obozów letnich, 1 kolonię letnią i 35 turnusów półkolonii w tym 4 półkolonii zimowych.

Zimowy oraz letni wypoczynek dzieci i młodzieży organizowany był z uwzględnieniem wytycznych GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku oraz „Instrukcji w sprawie wymagań higieniczno-sanitarnych dla stacjonarnych obozów pod namiotami”.

W trosce o zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczestników wypoczynku prowadzono również działania kontrolno-edukacyjne z innymi komórkami organizacyjnymi PSSE w Tarnobrzegu.

W zakresie nadzoru nad rekreacją i wypoczynkiem, zaobserwowano wzrost liczby podmiotów świadczących usługi opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży, szczególnie w okresie letnim, wakacyjnym. Są to placówki prowadzące zajęcia głównie w formie półkolonii o różnej specyfice zainteresowań, np. nauki jazdy konnej, nauki tenisa, żeglowania, zajęcia techniczne ogólnorozwojowe, gry, zabawy i wycieczki krajoznawcze. Nową formą wypoczynku okazała się półkolonia prowadzona w formie warsztatów dla dzieci i młodzieży w miejscowości Mokrzeszów. Półkolonia prowadzona była z dala od ruchu samochodowego, na działce wśród zieleni i drzew, w sąsiedztwie lasu. Ponadto podczas wakacji 2024 na terenie miasta Tarnobrzeg zorganizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży w formie „otwartych drzwi”. Dzieci i młodzież mogła korzystać z wypoczynku Lato w Mieście m. in.: Wakacje z INTER-AKCJĄ w Środowiskowym Domu Kultury, Lato w Mieście w Tarnobrzescim Domu Kultury, wakacje w Mieście Poczuj Zmysły Natury w Regionalnym Centrum Promocji Obszaru Natura 2000 Tarnobrzaska Dolina Wisły czy wakacje w Mieście- Zajęcia literackie w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Wypoczynek ten cieszył się dużym zainteresowaniem dzieci i młodzieży ze względu na dużą różnorodność form spędzania czasu.

Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

Pod względem infrastruktury sportowej warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego od kilku lat pozostają na tym samym poziomie. Brak infrastruktury sportowej w dalszym ciągu stwierdza się w czterech placówkach oświatowych. Zajęcia wychowania fizycznego w tych placówkach odbywają się w obiektach sportowych na terenie miasta Tarnobrzeg. W 2024r powstała nowa sala sportowa z zapleczem sanitarnym i szatniami w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Tarnobrzegu.

Systematycznie poprawiają się warunki do rekreacji w zakresie modernizacji i aranżacji placów zabaw. Wszystkie nowo montowane urządzenia i konstrukcje posiadają certyfikaty bezpiecznego użytkowania i bezpiecznego montażu. Plac zabaw zabezpieczone są przed dostępem zwierząt i osób postronnych oraz zaopatrzone w regulaminy użytkowania.

Dożywianie uczniów

Na terenie miasta Tarnobrzega w 2024 roku przeprowadzono ocenę żywienia w 16 placówkach oświatowych. W 13 z nich wydawany był posiłek dwudaniowy przygotowany we własnej kuchni. W 3 placówkach dożywianie prowadzone było w formie cateringu. W tych przypadkach wydawany był obiad jednodaniowy.

Ocena jakości posiłków i jadłospisów w skontrolowanych obiektach nie wykazała nieprawidłowości. W skontrolowanych obiektach z dożywiania skorzystało 1243 dzieci.

W przedszkolach przeciętnie w ciągu dnia wydaje się cztery posiłki, w tym dwa podstawowe: śniadanie i obiad oraz drugie śniadanie i podwieczorek. Z dożywiania korzystają wszystkie dzieci.

Nadzór nad warunkami pracy

Na terenie Miasta Tarnobrzega Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu w 2024 r. sprawował nadzór nad 255 zakładami pracy, w których przeprowadzono 90 kontroli sanitarnych w 61 zakładach pracy. Objęte nadzorem sanitarnym podmioty zatrudniały 8783 osób. W toku kontroli wykazano, że w 13 obiektach pracownicy byli narażeni na czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, 124 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia NDN hałasu, 8 - NDN hałasu ultradźwiękowego, a 19 osób NDN drgań mechanicznych, na 22 stanowiskach pracy zostało przekroczone stężenie pyłu niesklasyfikowanego ze względu na toksyczność – frakcja wdychalna, natomiast u 8 pracowników zostało przekroczone na stanowisku pracy stężenie manganu i jego związków nieorganicznych - w przeliczeniu na Mn - frakcja respirabilna oraz frakcja wdychalna. Ponadto na terenie miasta Tarnobrzega przeprowadzono 20 kontroli dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych grupy produktowej 2, 14 i 19 oraz 6 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wprowadzania na terytorium RP środków zastępczych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 11 zakładach stwierdzono nieprawidłowości oraz wydano 11 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień oraz 1 decyzję administracyjną unieruchamiającą stanowisko pracy, na którym zostało przekroczone najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe tetrachloroetenu.

W 2024 r. na terenie miasta Tarnobrzega przeprowadzono 4 wizytacje w związku z podejrzeniem chorób zawodowych. Wydano 3 decyzje dotyczące stwierdzenia choroby zawodowej tj. przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią poz. 15 pkt. 3 wykazu chorób zawodowych oraz przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym

wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych poz. 15 pkt. 2 wykazu chorób zawodowych. Ponadto wydano 2 decyzje dotyczące braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej dotyczące obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowanego hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz poz. 21 wykazu chorób zawodowych.

Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

Działania podejmowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w obszarze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, wynikają z założeń krajowych, tj. ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia oraz założeń wojewódzkich jak, Wojewódzki Program Promocji i Ochrony Zdrowia, Wojewódzki Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS, Programu Przeciwdziałania Narkomanii, a także sytuacji epidemiologicznej, społecznej, demograficznej terenu działalności tut. Inspektora.

W planowanych zadaniach na 2024 rok uwzględniono działania związane z realizacją programów edukacyjnych i programów rządowych. W zakresie profilaktyki zdrowia są to:

- **Profilaktyka zakażeń HIV i zwalczania AIDS**, w ramach tego obszaru realizowane są programy „Zawsze Razem” i „Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej”.
- **Program „Zawsze Razem”**

Program ten jest kontynuacją Wojewódzkiego programu edukacyjnego „Zawsze Razem” skierowany jest do uczniów klas I – III szkół podstawowych. Realizowany jest od roku szkolnego 2005/2006, został opracowany na podstawie kolorowanki „Zawsze Razem” wydanej przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Celem programu jest kształtowanie u dzieci właściwych postaw i zachowań wobec słabszych rówieśników, unikanie zachowań ryzykownych oraz podejmowanie zdrowych wyborów życiowych. Integralną część programu stanowi kolorowanka „Zawsze Razem” opracowana przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Prezentowana w kolorowance historyjka dostarcza wiedzy na temat codziennego życia

z osobami żyjącymi z HIV, a także uczy empatii, tolerancji i chęci do niesienia pomocy. Kolorowanka uczy, że w środowisku wczesnoszkolnym przestrzeganie podstawowych zasad higieny wystarczy, by w dużym stopniu zminimalizować ryzyko zakażenia bakteriami i wirusami. Program jest realizowany w pięciu szkołach podstawowych w Tarnobrzegu - Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Alfreda Freyera w Tarnobrzegu, Szkoła Podstawowa Nr 4 im. M. Kopernika w Tarnobrzegu, Szkoła Podstawowa Nr 7 im. gen. Leopolda Okulickiego w Tarnobrzegu, Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Jana Pawła II oraz Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Janusza Korczaka w Tarnobrzegu).

W roku 2024r. program realizowany był w 18 klasach, a uczestniczyło w nim 247 uczniów i 75 rodziców.

- **Program „Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej”**

Program edukacyjny "Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową - edukacja młodzieży szkolnej" skierowany jest do uczniów wyższych klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Celem programu jest kształtowanie bezpiecznych zachowań i poczucia odpowiedzialności za swoje zdrowie.

Program edukacyjny „Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową -edukacja młodzieży szkolnej” realizowany jest na podstawie poradnika wraz ze scenariuszami zajęć przygotowanymi przez Krajowe Centrum ds. AIDS. Poradnik dostępny jest w formie papierowej i elektronicznej.

Do udziału w programie zgłoszono 110 uczniów z czterech klas.

- **Kampania „#Mój pierwszy raz”**

Z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia oraz Krajowego Centrum ds. AIDS rozpowszechniono informacje w ramach Kampanii Społecznej: "#Mój pierwszy raz". Kampania skierowana została dla młodych dorosłych w wieku 18-24 lat, a więc również dla pełnoletnich uczniów szkół ponadpodstawowych. Działania informacyjno-edukacyjne w ramach tego przedsięwzięcia skoncentrowane były w obszarze budowania świadomości na temat ryzykownych zachowań zakażenia wirusem HIV, zachorowania na AIDS, a także propagowały bezpłatne, anonimowe badania w kierunku obecności wirusa HIV.

- **Profilatyka uzależnień**

Na terenie miasta Tarnobrzeg kontynuowano realizację **edukacji antytytoniowej** w ramach programów, kampanii oraz akcji profilaktycznych prowadzonych w placówkach nauczania i wychowania.

- **Program „Czyste powietrze wokół nas”**

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej, którego jednym z głównych założeń jest kształtowanie w dzieciach asertywnej postawy wobec dymu tytoniowego. Adresowany jest dla dzieci w wieku przedszkolnym, jak i dla rodziców i opiekunów, w celu uświadamiania o szkodliwości dymu tytoniowego obecnego w najbliższym środowisku dziecka. Program realizowany był w 17 przedszkolach na terenie miasta Tarnobrzeg i powiatu tarnobrzskiego, swoim zasięgiem obejmował 487 dzieci oraz 520 rodziców.

- Kampanie antytytoniowe pt.: „Światowy Dzień Rzucania Palenia” i „Światowy Dzień bez Tytoniu” to inicjatywy skierowane do ogółu społeczeństwa mające na celu zachęcenie do zrezygnowania z nałogu palenia tytoniu. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu działaniami edukacyjnym w tym zakresie objęli przede wszystkim uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, których

informowali o ryzyku związanym z paleniem tytoniu w młodym wieku i konsekwencjach uzależnienia. Zasięg odbiorców wynosił 564 osób.

- **„Ars – czyli jak dbać o miłość”**

To program obejmujący szeroko rozumianą profilaktykę następstw uzależnień od tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Dedykowany jest młodzieży ze szkół ponadpodstawowych (15-19 lat), ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. Zasięg programu: 208 uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 61 rodziców.

W zakresie działalności oświatowo-zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej mieści się również **profilaktyka używania napojów energetyzujących**.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego prowadzili edukację dzieci i młodzieży na temat szkodliwego oddziaływania popularnych napojów energetyzujących na wciąż rozwijający się, młody organizm. Zasięg wyżej opisanego przedsięwzięcia sięgał 132 dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 9 w Tarnobrzegu, Zespołu Szkół Nr 1 oraz Zespołu Szkół Nr 2 w Tarnobrzegu.

- **Profilaktyka chorób nowotworowych**

Profilaktyka nowotworowa prowadzona jest w formie programów edukacyjno-zdrowotnych w zakresie zapobiegania występowaniu rakowi szyjki macicy - „**Wybierz życie - pierwszy krok**”, czerniaka - „**Znamie! Znam je?**” oraz nowotworom wątroby - „**Podstępne WZW**”. Na terenie miasta Tarnobrzeg programy te realizują wszystkie szkoły ponadpodstawowe. W zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 1348 uczniów.

W ubiegłym roku, na terenie Tarnobrzega odbyło się istotne naukowe wydarzenie w obszarze onkologii – **I Tarnobrzaska Konferencja Onkologiczna dla Pacjentów**. Przedsięwzięcie odbyło się na Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Tarnobrzegu.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu, w ramach tego przedsięwzięcia zorganizowali stoisko edukacyjne z materiałami, których tematyka koncentrowana była wokół chorób nowotworowych, w szczególności raka jelita grubego, szyjki macicy, czerniaka, płuc, a także wirusa brodawczaka ludzkiego (HPV). Stoisko odwiedziło 100 osób.

- W ramach współpracy z Wojewódzkim Szpitalem im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu uczestniczyli w organizowanej przez szpital **akcji pt. „Pacjent w centrum uwagi”**. W związku z faktem, że inicjatywa skupiała się wokół profilaktyki onkologicznej, zorganizowano stoisko z dystrybucją materiałów edukacyjnych na temat zapobiegania chorobom nowotworowym. Stoisko odwiedziło 70 osób.
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Tarnobrzegu w roku 2024 współpracowała również z tarnobrzeskim Stowarzyszeniem Amazonek „Pomocna Dłoń”. Dzięki wspomnianej współpracy wzięto udział w **akcji profilaktycznej dot. nowotworu piersi pt.: „Badamy nie tylko mamy”**, podczas której przygotowano stoisko z dystrybucją

materiałów edukacyjnych na temat profilaktyki onkologicznej, w szczególności żeńskich chorób nowotworowych. Zasięg działań podczas tego przedsięwzięcia wynosił 80 osób.

- **Promowanie szczepień**

Państwa Inspekcja Sanitarna, poza sprawowanym nadzorem nad obowiązującymi szczepieniami ochronnymi, prowadzi też **działania oświatowo-zdrowotne w postaci promocji szczepień ochronnych zalecanych**, skierowanych do różnych grup społecznych. W ramach tej działalności zorganizowano spotkanie z młodzieżą w Zespole Szkół Nr 3 w Tarnobrzegu i Tarnobrzeskim Centrum Seniora. W przedsięwzięciu ogółem uczestniczyło 84 osoby.

W roku 2024 kontynuowano również propagowanie szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV). Realizacja tego **programu, pt. „Program dobrowolnych szczepień przeciw HPV w szkołach”** miała zwrócić uwagę na ryzyko związane z zakażeniem wirusem HPV oraz wynikających z tego powikłań. Realnymi działaniami profilaktycznymi, jakimi można wesprzeć dzieci i młodzież na obecnym etapie ich życia, są między innymi szczepienia przeciwko brodawczakowi ludzkiemu. Informacje na ten temat przedstawiono rodzicom podczas wywiadówek szkolnych, tj. uczestnicząc bezpośrednio w spotkaniach z rodzicami w Szkołach Podstawowych Nr 3, Szkole Podstawowej Nr 8 oraz Szkole Podstawowej Nr 9 Tarnobrzeg. W spotkaniach tych uczestniczyło 819 rodziców. Ponadto, w 13 szkołach podstawowych urządzono stoiska informacyjno – edukacyjne związane tematycznie z zagadnieniami zalecanych szczepień ochronnych, ze szczególnym uwzględnieniem szczepień dla uczniów przeciw HPV. Dodatkowo w tej sprawie Państwowy

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu wystosował pismo, które odczytane zostało podczas spotkań z rodzicami i za pośrednictwem e-dziennika. Liczba odbiorów tego przedsięwzięcia to 1814 rodziców i opiekunów.

Promocja zasad zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

- **Kampania EFSA – safe2eat**

Kampania zapoczątkowana przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisję Europejską, której głównym celem jest zwiększenie świadomości i pobudzenie krytycznego myślenia na temat bezpieczeństwa żywności. Rok 2024 przebiegał pod hasłem „EFSA – safe2eat” i koncertowała się na:

- ✓ bezpiecznych praktykach żywieniowych dot. higieny żywności,
- ✓ zapobieganiu chorobom przenoszonym przez żywność
- ✓ edukacji na temat suplementów diety.

W ramach kampanii zorganizowano cykl spotkań z młodzieżą szkół ponadpodstawowych zlokalizowanych na terenie miasta. W spotkaniach uczestniczyło 436 uczniów.

Jako profilaktykę otyłości wśród dzieci i młodzieży prowadzone są programy edukacyjne:

- **Trzymaj Formę**

Ogólnopolski program edukacyjny skupiający się na trzech filarach:

- ✓ kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną,
- ✓ dostarczenie wiedzy o informacjach zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych i umiejętności korzystania z nich

- ✓ pogłębienie wiedzy o znaczeniu prawidłowo zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka.

Program realizowany był w Szkołach Podstawowych. Nr 3 w Tarnobrzegu, Szkołę Podstawową Nr 9 w Tarnobrzegu oraz Społeczną Szkołę Podstawową z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Małego Księcia w Tarnobrzegu. Łącznie swym zasięgiem obejmował 278 uczniów.

- **Skąd się biorą produkty ekologiczne**

Program skierowany jest do dzieci uczęszczających do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Jego celem jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Główne założenia programu to:

- ✓ zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- ✓ kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- ✓ propagowanie zdrowego stylu życia,
- ✓ zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

Na terenie miasta Tarnobrzeg program był realizowany w 7 przedszkolach, a jego zasięgiem zostało objętych 258 dzieci oraz 189 rodziców.

- **Inne działania profilaktyczne**

Prócz wyżej wymienionych, Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi działania oświatowo-zdrowotne w obszarze **profilaktyki chorób zakaźnych, pasożytniczych, odzwierzęcych, w tym choroby przenoszone przez kleszcze, profilaktyki zatruc grzybami, wad postawy u dzieci i młodzieży**. Edukacją zdrowotną objęte były różne grupy społeczne – uczestnicy i opiekunowie półkolonii i kolonii, klienci oraz personel przedsiębiorstw branży Beauty, a także seniorzy.

Podczas zeszłorocznych ferii zimowych przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu odwiedzali odbywające się na terenie miasta miejsca zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży. W trakcie spotkań prowadzono edukację zdrowotną w postaci pogadarek na temat zdrowego odżywiania w okresie zimowym, szczególnie omawiając rolę rozgrzewających, zbilansowanych posiłków. Ponadto, poruszano kwestie związane z istotnością prawidłowej techniki mycia rąk, profilaktyką grypy, napojami energetycznymi, sposobami na aktywne i bezpieczne spędzanie czasu w ferie. Takimi działaniami objęto dzieci wraz z opiekunami, łącznie 291 osoby.

W okresie wakacji, w miejscach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie Tarnobrzega, przedstawiciele tutejszego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego prowadzili działania edukacyjne. Grupą odbiorców były dzieci i młodzież uczestniczący w koloniach i półkoloniach w różnych grupach wiekowych (od wieku przedszkolnego do 16 lat) wraz z opiekunami, mającymi za zadanie zapewnić bezpieczne warunki wypoczynku. W ramach wspomnianych działań organizowano pogadanki na temat:

- ✓ bezpieczeństwa nad wodą,
- ✓ bezpieczeństwa podczas upałów
- ✓ higieny osobistej, w tym technice dokładnego mycia rąk,
- ✓ szkodliwości napoi energetyzujących i palenia tytoniu,
- ✓ zdrowego odżywiania i nawadniania organizmu w upały,
- ✓ profilaktyki chorób odkleszczowych.

Podczas spotkań uczestnicy wakacyjnych półkolonii i kolonii otrzymali ulotki oraz kolorowanki edukacyjne, pomagające lepiej zrozumieć i utrwalić przekazane treści. Brali również czynny udział w zorganizowanych zabawach. Dużym zainteresowanym cieszyła się akcja **„Kręci mnie Bezpieczeństwo na nad wodą”** zorganizowana przez Komendę Miejską Policji w Tarnobrzegu oraz Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Tarnobrzegu, w czasie której corocznie aktywny udział biorą przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu. Zasięg opisanych przedsięwzięć: 262 osoby, w tym dzieci, młodzież oraz opiekunowie.

W ramach profilaktyki zatruc grzybami zorganizowano dwie inicjatywy pod hasłem „Bezpieczne grzybobranie – grzyby jadalne i trujące”. Stoiska informacyjno- edukacyjne zorganizowano podczas akcji „Zadbajmy o zdrowie dzieci w Szpitalu w Tarnobrzegu” i w Tarnobrzesckim Centrum Seniora Stoiska. Stoiska wyposażono w modele imitujące grzyby, grafiki porządkujące gatunki grzybów jadalnych i trujących, atlasy grzybów. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu jako profesjonalni klasyfikatorzy grzybów udzielali informacji w jaki sposób bezpiecznie zbierać grzyby, jak je rozróżniać, by unikać zatruc pokarmowych. Odwiedzający stoiska mogli dowiedzieć się

również w jakich okolicznościach grzyby podlegają ocenie przeprowadzonej przez klasyfikatora grzybów, a kiedy grzyboznawcy. Stoiska odwiedziło 280 osób.

- **Problem wagi ciężkiej**

Coroczna akcja informacyjno-edukacyjna prowadzona jest w wytypowanych szkołach podstawowych, jej celem jest zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków szkolnych. W roku 2024r badaniem objęto wszystkie oddziały klasowe Szkoły Podstawową Nr 3 i Szkoły Podstawowej Nr 8 w Tarnobrzegu. W czasie akcji przeprowadzono pomiary masy ciała uczniów i ciężaru plecaków szkolnych, a także działania informacyjne, którymi objęto rodziców, uczniów i nauczycieli. Dla uczniów przeprowadzono pogadanki na temat zawartości plecaka o odpowiednim ciężarze, sprzyjającym zdrowej postawie ciała, możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w szkole. Rodzicom za pośrednictwem dzieci przekazano broszurki „Dekalog lekkiego tornistra” informujące o cechach właściwych plecaków szkolnych, a także o ergonomicznych warunkach stanowiska pracy umysłowej w domu, wskazując na odpowiednie dostosowanie do wzrostu biurka i krzesła. Ponadto, podczas spotkań z rodzicami w czasie wywiadówek szkolnych przedstawiono czym kierować się przy wyborze plecaka lub tornistra szkolnego, omówiono przyczyny wad postawy u dzieci oraz przedstawiono wyniki pomiarów wraz z wnioskami z badań. W spotkaniach wzięło udział 620 rodziców i opiekunów.

- **Świadome Piękno - wspólnie zadbajmy o nasze zdrowie**

Kampania dotyczyła promowania właściwych zasad higieny w salonach świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, czyli szeroko rozumianej branży beauty.

Celem kampanii było zwrócenie uwagi klientów na ryzyko towarzyszące zabiegom upiększającym, a także podniesienie poziomu wiedzy pracowników zakładów branży beauty i osobom przygotowującym się do wykonywania tego zawodu.

W ramach kampanii pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej odwiedzali salony świadczące usługi upiększające na terenie miasta Tarnobrzeg. Podczas wizyt udzielano instruktażu, prowadzono edukację zdrowotną dla właścicieli, pracowników oraz klientów. Obecnie podczas wizytacji osoby otrzymywały broszurki informacyjne dotyczące zasad higieny w obiektach z usług których korzystały oraz uzyskały informacje na co zwracać uwagę, by zapewnić sobie bezpieczeństwo zdrowotne korzystając z usług kosmetyczno-pielęgnacyjnych. Pracownicy salonów oraz przedsiębiorcy otrzymywali cenne wskazówki jak zadbać o bezpieczeństwo klientów. Ogółem, działaniami objęto 162 osoby. Założeniem Kampanii między innymi, była współpraca z placówkami kształcącymi i przygotowującymi do zawodu w branży beauty. W ramach tych działań zorganizowano szkolenia dla uczniów branżowych szkół ponadpodstawowych. Na szkoleniu poruszono istotne kwestie związane z przepisami prawnymi dotyczącymi prowadzenia działalności usługowej. Przedstawiono odpowiednie warunki techniczne i budowlane dla salonów branży beauty, wymogi higieniczno-

sanitarne dla pomieszczeń, omówiono postępowanie ze sprzętem, odpadami, zwrócono uwagę na to, co mają zawierać procedury wewnętrzne. Poruszono również kwestie dotyczące prowadzenia tzw. mobilnego gabinetu oraz działalności na „wyspie”. Szkolenie cieszyło się dużym zainteresowaniem uczniów, jak i obecnych na nim nauczycieli.

Łączna liczba uczestników to 468 osób.

II.2. Powiat tarnobrzесki

II.2.1. Gmina Baranów Sandomierski

Podmioty wykonujące działalność w zakresie lecznictwa otwartego

Na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski zgodnie z prowadzoną ewidencją obiektów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu działalność leczniczą prowadzi 15 podmiotów leczniczych.

W 2024 roku 10 podmiotów zostało skontrolowanych.

W wyniku kontroli sanitarnych stwierdzono w dwóch obiektach nieprawidłowości, w związku z czym wydano decyzje administracyjne nakazujące podjęcie działań mających na celu usunięcie nieprawidłowości .

Nadzór sanitarny nad jakością wody i obiektami użyteczności publicznej

Miasto i Gmina Baranów Sandomierski zaopatrywane są w wodę do spożycia przez ludzi przez dwa wodociągi – wodociąg ze Stacją Uzdatniania Wody w Baranowie Sandomierskim należącą do Zakładu Produkcji Wody Pitnej Sp. z o.o. i wodociąg ze Stacją Uzdatniania Wody w Ślęzakach, którego zarządcą jest Gminny Zakład Użyteczności Publicznej w Baranowie Sandomierskim.

Jakość wody wodociągowej znajduje się pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu poprzez systematyczne pobieranie próbek wody do badań laboratoryjnych w wytypowanych punktach pobierania próbek wody.

Wodociąg Baranów Sandomierski zaopatrywał w wodę 6 342 odbiorców, produkcja wody wynosiła 1204 m³/dobę, natomiast wodociąg Ślęzaki zaopatrywał w wodę 4 984 odbiorców, produkcja wody wynosiła 488 m³/dobę.

Jakość wody w wodociągu Baranów Sandomierski w trakcie 2024r. odpowiadała wymaganiom sanitarnym. Natomiast w wodociągu Ślęzaki stwierdzono przekroczenia

parametrów fizykochemicznych w zakresie żelaza, barwy, mętności w wodzie. Poprawę jakości wody uzyskano w krótkim czasie, co potwierdziły kolejne badania próbek wody, w których nie stwierdzono przekroczeń parametrów. Pod względem mikrobiologicznym nie stwierdzono przekroczeń w badanych próbkach wody.

W czwartym kwartale 2024r. rozpoczęto prace mające na celu rozbudowę Stacji Uzdatniania Wody w Ślęzakach.

W ramach inwestycji planowana jest:

- rozbudowa budynku technologicznego hali filtrów – nowe filtry, sterownia, hala pomp,
- budowa zbiornika wody czystej,
- budowa komory reakcji,
- rozbudowa rurociągów wody surowej pomiędzy obiektami na SUW i studniami głębinowymi.

Prace inwestycyjne mają na celu uzyskanie m.in. wyeliminowanie pojawiających się incydentalnie w wodociągu ponadnormatywnych wartości parametrów organoleptycznych i fizykochemicznych (barwy, mętności, żelaza). Na miesiąc styczeń 2025r. przewidziano rozruch tymczasowej stacji filtrów I stopnia w połączeniu z istniejącym II stopniem filtracji

na SUW. Przed włączeniem tymczasowej stacji prowadzono kontrolne badania próbek wody pod względem parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych, a wyniki przekazywano tut. Inspektorowi.

W ramach kontroli wewnętrznej Zakład Produkcji Wody Pitnej Sp. z o.o. w Baranowie Sandomierskim, jak również Gminny Zakład Użyteczności Publicznej w Baranowie Sandomierskim wykonały w pełnym zakresie i wymaganej ilości badania próbek wody, zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem

Na podstawie danych zawartych w protokołach pobrania próbek wody oraz wyników badań laboratoryjnych tut. Inspektor stwierdzał przydatność wody do spożycia przez ludzi. Wydano 4 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia z wodociągu Baranów Sandomierski i 5 z wodociągu Ślężaki.

Do grupy obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez tut. Inspektora na terenie Miasta i Gminy Baranów Sandomierski zalicza się przede wszystkim środowiskowe domy samopomocy, obiekty wczasowo-turystyczne, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, ustępy publiczne, cmentarze i domy przedpogrzebowe.

Kontrole sanitarne obiektów użyteczności publicznej wykazały należyty stan sanitarno-porządkowy pomieszczeń oraz wyposażenia obiektów. W placówce prowadzącej działalność kulturalną na terenie gminy tut. Inspektor prowadząc postępowanie administracyjne wyegzekwował poprawę stanu technicznego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego.

Baranów Sandomierski jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc przez turystów w powiecie tarnobrzeskim. Popularność wiąże się ze zlokalizowanym przy ul. Zamkowej w Baranowie Sandomierskim - Zespołem Pałacowo-Parkowym Hotelem „Zamkowym” i Zamkiem.

Żywność i żywienie

Na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski pod nadzorem sanitarnym tut. Inspektora znajdują się 34 zakłady zajmujące się obrotem żywnością (sklepy spożywcze), 19 obiektów żywienia zbiorowego (z wyłączeniem żywienia w placówkach szkolno – wychowawczych) oraz 15 zakłady produkujące żywność.

We wszystkich tych obiektach w roku 2024 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 49 kontrole.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego nałożono 4 mandaty karne.

Obiekty nauczania i wychowania

W 2024 roku na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski nadzorem sanitarnym objętych było 5 Zespołów Szkół, 1 Samorządowy Żłobek, 1 Niepubliczne Przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP p. w. św. Anny w Baranowie Sandomierskim oraz Dom Dziecka w Skopaniu, Dom dla Dzieci w Skopaniu i Dom dla Dzieci i Młodzieży w Skopaniu. W roku szkolnym 2024/2025 została zlikwidowana Szkoła Podstawowa w Durdach filia Zespołu Szkół w Woli Baranowskiej z powodu zbyt małej liczby uczniów.

Ze zewidencjonowanych obiektów skontrolowano 10 placówek tj: 5 Zespołów Szkół, 1 Żłobek i 1 Niepubliczne Przedszkole oraz 3 Domy Dziecka. Skontrolowane placówki oświatowe znajdowały się w dobrym stanie sanitarno-technicznym i higienicznym.

Budynki, w których przebywają uczniowie i dzieci są przystosowane do celów oświatowych, spełniają standardy higieniczne w zakresie dostępności do urządzeń sanitarnych, podłączone są do sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Pomieszczenia sanitarne w placówkach zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę, spełniają warunki do utrzymania higieny osobistej. W obiektach nauczania i wychowania zapewniono ogrzewanie pomieszczeń, źródłem ciepła są kotłownie lokalne.

W roku 2024 na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w Zespole Szkół i Placówek w Baranowie Sandomierskim. Akcja przeprowadzona była zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, z uwzględnieniem: masy ciała ucznia, wieku, płci oraz ciężaru tornistra/plecaka. Adresatami tych działań byli uczniowie klas I – VIII szkół podstawowych, ich rodzice, opiekunowie oraz nauczyciele. Głównym celem akcji było zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków oraz dotarcie z rzetelną informacją w tym zakresie do uczniów, rodziców i nauczycieli. Przeprowadzono pomiary w 8 oddziałach szkoły, wśród 139 uczniów. Prawidłową wagę tornistra (w przedziale 10% do 15% masy ciała dziecka) stwierdzono u 69 uczniów, wagę tornistra poniżej 10% masy ciała dziecka zanotowano u 43 uczniów, natomiast zbyt ciężkie tornistry (powyżej 15% masy ciała) miało 27 uczniów. Szkoły zapewniają możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w klasach lekcyjnych.

Jednak jak wskazują wyniki badań, część uczniów obciążona jest ciężarem tornistrów/plecaków, co powoduje utrwalanie niewłaściwych zachowań sprzyjających wadom postawy i budzi potrzebę przeprowadzenia w tej kwestii weryfikacji problemu. Wobec powyższego, przeprowadzono prelekcję dotyczącą problemu przeciążonych tornistrów w objętej akcją szkole. Prelekcja skierowana była głównie do rodziców dzieci i miała charakter edukacyjno-informacyjny. Łącznie prelekcji wysłuchało 130 rodziców.

Ponadto wspólnie z sekcją Epidemiologii i stanowiskiem ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia z inicjatywy Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono działania edukacyjne w zakresie realizacji programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach. Na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski w trzech szkołach przeprowadzono spotkania z 346 rodzicami. Spotkania miały charakter stoisk informacyjno-edukacyjnych, rozdawnictwa ulotek oraz prelekcje.

W Gminie Baranów Sandomierski toczy się 1 postępowanie administracyjne dotyczące złego stanu sanitarno – technicznego podłogi w sali zabaw dla dzieci w przedszkolu należącym do Zespołu Szkół w Skopaniu.

W 2024r. podczas ferii zimowych i wakacji na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski przeprowadzono 6 kontroli w Zamku w Baranowie Sandomierski. W obiekcie tym zorganizowany został zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży w formie 1 zimowiska i 5 turnusów kolonii letniej.

Wypoczynek zorganizowany był w formie zajęć edukacyjno-rekreacyjnych z uwzględnieniem elementów rozwijających pasję i zainteresowania, zgodnie z wytycznymi GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w trakcie przeprowadzonych kontroli ukierunkowane były głównie na sprawdzenie warunków higieniczno – sanitarnych i technicznych w placówkach, które prowadziły wypoczynek. Ponadto w okresie wakacyjnym w Zespole Szkół i Placówek w Baranowie Sandomierskim działało Szkolne Schronisko Młodzieżowe. Przeprowadzono 2 kontrole schroniska, z noclegu skorzystało łącznie ok. 11 osób.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W roku 2024 na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski w skontrolowanych obiektach warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego są wystarczające. Infrastruktura sportowa pozostaje bez zmian.

Skontrolowane obiekty na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski posiadają odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, adekwatne do liczby uczniów i oddziałów.

Dożywianie uczniów

Na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski w 2024 roku przeprowadzono ocenę żywienia w 4 placówkach oświatowych. W trzech z nich wydawany był posiłek dwudaniowy przygotowany we własnej kuchni. W jednej placówce dożywianie prowadzone było w formie cateringu. W tym przypadku wydawany był obiad jednodaniowy.

Ocena jakości posiłków i jadłospisów w skontrolowanych obiektach nie wykazała nieprawidłowości.

W skontrolowanych obiektach z dożywiania skorzystało 209 dzieci.

Nadzór nad warunkami pracy

Na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2024 r. sprawował nadzór nad 43 zakładami pracy, przeprowadzono 26 kontroli sanitarnych w 17 zakładach pracy. Objęte nadzorem zakłady zatrudniały 826 osób. W toku czynności kontrolnych wykazano, że w 5 zakładach pracownicy byli narażeni na czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. Ponadto na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski przeprowadzono 3 kontrole dotyczące wprowadzania do obrotu produktów biobójczych grupy produktowej 2, 14 i 19 oraz 1 kontrolę dotyczącą przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wprowadzania na terytorium RP środków zastępczych.

Podczas czynności kontrolnych w 12 zakładach pracy stwierdzono uchybienia. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu wydał 12 decyzji administracyjnych.

Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

W planowanych zadaniach na rok 2024 uwzględniono działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski poprzez realizację programów edukacyjnych, akcji

informacyjnych. Formy i metody oraz materiały edukacyjne dotyczące wdrożenia programu zostały przekazane w roku szkolnym 2023/2024 poprzez udział w akcjach i programach:

- **Bezpieczne wakacje**

W związku z akcją przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu prowadzili działania edukacyjne na kolonii w Zamku w Baranowie Sandomierskim oraz na warsztatach Muzycznych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ślęzakach. Przeprowadzono pogadanki nt. szkodliwego wpływu napojów energetycznych na młody organizm, odpowiedniego nawadniania w podczas upałów, profilaktyki chorób odkleszczowych, higieny mycia rąk i chorób tzw. „brudnych rąk” oraz istotnej roli aktywności fizycznej. W zakres działań wchodziły również ćwiczenia praktyczne za pośrednictwem alkohogoli oraz wielkopowierzchniowej macie „Bieg po zdrowie”. Spotkania odbyły się w miesiącu lipiec, sierpień dla uczestników kolonii oraz wychowawców, opiekunów.

Łączny zasięg akcji: 165 osób.

- **Bezpieczne ferie**

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu, w ramach akcji Bezpieczne Ferie, odwiedzali kolonie i półkolonie na terenie Miasta i Gminy Baranów Sandomierski. W związku z powyższym, prowadzili działania edukacyjne w zakresie szkodliwości napojów energetyzujących.

- **Trzymaj formę**

Ogólnopolski program edukacyjny dot. zbilansowanej diety i aktywności fizycznej „Trzymaj formę” koncentruje się na trzech filarach:

- ✓ kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią, jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną,
- ✓ dostarczenie wiedzy o informacjach zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych i umiejętności korzystania z nich
- ✓ pogłębienie wiedzy o znaczeniu prawidłowo zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka.

Na terenie Gminy Baranów Sandomierski program ten realizowały Zespół Szkół i Placówek w Barnowie Sandomierskim, Zespół Szkół w Skopaniu, Zespół Szkolno-Przedszkolny

w Ślęzakach oraz Zespół Szkół w woli Baranowskiej. W programie uczestniczyło 247 uczniów ze szkół podstawowych.

- **Czyste powietrze wokół nas**

Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas” w Gminie Baranów Sandomierski realizowany był w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Dąbrowicy obejmując swym zasięgiem 25 przedszkolaków, ich rodziców oraz opiekunów.

W roku 2024 działania pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu na terenie miasta i gminy Baranów Sandomierski mające na celu promocję szczepień ochronnych skupiły się wokół profilaktyki zakażeń wirusem HPV.

W celu rozpowszechniania **Programu dobrowolnych szczepień przeciw HPV w szkołach** prowadzono działania informacyjno-edukacyjne podczas wywiadówek dla rodziców uczniów. Zasięgiem objęto łącznie 346 rodziców.

- **Problem wagi ciężkiej**

Akcja informacyjno-edukacyjna w szkołach podstawowych, której głównym celem jest zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków szkolnych dzieci. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu przedstawili rodzicom podczas wywiadówek szkolnych jak kształtuje się ciężar plecaków szkolnych, względem masy ciała

dzieci oraz wnioski z pomiarów. Dodatkowo, prowadzono edukację w tym zakresie. Wspomnianymi działaniami objęto 346 rodziców.

▪ **Świadome piękno – wspólnie zadbajmy o Nasze zdrowie**

Na obszarze miasta i gminy Baranów Sandomierski realizowano I edycję kampanii pt.: „Świadome piękno – wspólnie zadbajmy o Nasze zdrowie”. Kampania skierowana była do właścicieli, pracowników i klientów salonów kosmetycznych, fryzjerskich. Podczas spotkań zwracano uwagę na potencjalne niebezpieczeństwo związane z usługami branży beauty, szczególnie w odniesieniu do chorób zakaźnych przenoszonych drogą skórą, drogą krwi, a także poprzez pasożyty. Akcją objęto wszystkie podmioty świadczące usługi kosmetyczne na terenie Gminy, udzielono instruktażu oraz rozdawano broszurki informacyjne.

II.2.2. Gmina Nowa Dęba

Podmioty wykonujące działalność w zakresie leczenia zamkniętego - Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nowej Dębie Szpital , ul. M.C. Skłodowskiej 1a Nowa Dęba

W 2024r. została przeprowadzona bieżąca kontrola stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia obiektu oraz zaplecza i środków przewozu chorych. Kontrolą objęto pomieszczenia: Oddziału Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Chorób Płuc, Oddziału Rehabilitacyjnego oraz Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego oraz dokonano oceny szpitala w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu wydał decyzję administracyjną nakazującą podjęcie działań mających na celu usunięcie nieprawidłowości.

W ramach kontroli wewnętrznej Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nowej Dębie pobrał do badań 8 próbek ciepłej wody użytkowej w kierunku oznaczania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 4 próbki wody ciepłej.

Jakość wody ciepłej odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Podmioty wykonujące działalność w zakresie lecznictwa otwartego

Na terenie miasta i gminy Nowa Dęba działalność prowadzi 30 podmiotów leczniczych. 20 z nich w 2024 r. zostało skontrolowanych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu wydał decyzję administracyjną nakazującą podjęcie działań mających na celu usunięcie nieprawidłowości.

Nadzór sanitarny nad jakością wody i obiektami użyteczności publicznej

Miasto i gmina Nowa Dęba zaopatrywane są w wodę do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego. Zarządcą wodociągu jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Nowej Dębie. Wodociąg zaopatrywał w wodę 16 958 mieszkańców. Produkcja wody w 2024r. wynosiła 2139,4 m³/dobę.

W wyniku prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu monitoringu jakości wody jak również w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów grupy A i B. Na podstawie uzyskanych wyników badań wody tut. Inspektor wydał 6 decyzji stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi dla wodociągu Nowa Dęba.

W 2024r. kontynuowano badania wody w zakresie Σ tri- i tetrachloroetenu w kontroli wewnętrznej po dokonanych zmianach w procesie uzdatniania wody w 2022r. w zakresie oczyszczania wody ze związków tri- i tetrachloroetenu, Nie stwierdzono przekroczenia badanych parametrów.

Do grupy obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez tut. Inspektora na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba zalicza się: pływalnię krytą, stadion sportowy, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, ośrodek kultury, zakład patomorfologii, przystanek autobusowy, środowiskowy dom samopomocy, cmentarz.

Kontrole sanitarne obiektów użyteczności publicznej wykazały należyty stan sanitarno-porządkowy i techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia obiektów, z wyjątkiem 3 obiektów prowadzących usługi fryzjersko-kosmetyczne. W trakcie kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie uchybień w całości.

Mieszkańcy miasta i najbliższych okolic mogli korzystać z Pływalni Krytej SOSiR w Nowej Dębie. Kontrola jakości wody odbywała się zgodnie z zaakceptowanym przez tut. Inspektora harmonogramem badań wody, a wyniki badań wody przekazywane były na bieżąco tut. Inspektorowi.

Pływalnia kryta zasilana jest w wodę z wodociągu Nowa Dęba, zarządzanym przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. ul. Leśna 1, 39-460 Nowa Dęba. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu na podstawie wyników uzyskanych w ramach nadzoru sanitarnego, jak również na podstawie wyników z kontroli wewnętrznej wydał pozytywną roczną ocenę jakości wody dla pływalni. Kontrola sanitarna pływalni oceniająca bieżący stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia nie wykazała nieprawidłowości.

Żywność i żywienie

Na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba znajduje się 55 zakładów zajmujących obrotem żywnością (sklepy i hurtownie), 25 obiektów żywienia zbiorowego (z wyłączeniem żywienia w placówkach szkolno – wychowawczych) oraz 15 zakładów produkujących żywność. We wszystkich tych obiektach w roku 2024 pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 130 kontroli oraz pobrali do badania laboratoryjnego 4 próbki środków spożywczych.

Próbki nie zostały zakwestionowane.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego w zakładach będących pod nadzorem nałożono 8 mandatów karnych.

Obiekty nauczania i wychowania

W 2024 roku na terenie miasta i gminy Nowa Dęba nadzorem sanitarnym objętych było 3 Zespoły Szkół, 2 żłobki, 5 przedszkoli oraz 5 szkół podstawowych. Skontrolowano wszystkie placówki.

Budynki, w których przebywają uczniowie i dzieci są przystosowane do celów oświatowych, spełniają standardy higieniczne w zakresie dostępności do urządzeń sanitarnych, podłączone są do sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Pomieszczenia sanitarne w placówkach zaopatrzone są w bieżącą ciepłą wodę, spełniają warunki do utrzymania higieny osobistej. W obiektach nauczania i wychowania zapewniono ogrzewanie pomieszczeń, źródłem ciepła są kotłownie lokalne. W 2024r. na terenie gminy wydano decyzje administracyjne w dwóch szkołach podstawowych dotyczące m.in. poprawy stanu sanitarno – technicznego korytarza komunikacyjnego, ustępów i stolarki drzwiowej w sanitariatach przy rozbieralniach bloku sportowego oraz poprawy stanu sanitarno-technicznego stolików i krzeseł uczniowskich w salach dydaktycznych oraz dostosowania krzeseł do zasad ergonomii w pracowni komputerowej.

W roku 2024 na terenie miasta i gminy Nowa Dęba przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w Zespole Placówek Oświatowych w Nowej Dębie. Akcja przeprowadzona była zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, z uwzględnieniem: masy ciała ucznia, wieku, płci oraz ciężaru tornistra/plecaka. Adresatami tych działań byli uczniowie klas I – VIII szkół podstawowych, ich rodzice, opiekunowie oraz nauczyciele. Głównym celem akcji było zwrócenie uwagi na problem przeciążonych plecaków oraz dotarcie z rzetelną informacją w tym zakresie do uczniów, rodziców i nauczycieli. Przeprowadzono pomiary w 15 oddziałach wśród 284 uczniów.

Prawidłową wagę tornistra (w przedziale 10% do 15% masy ciała dziecka) stwierdzono u 153 uczniów, wagę tornistra poniżej 10% masy ciała dziecka zanotowano u 99 uczniów, natomiast zbyt ciężkie tornistry (powyżej 15% masy ciała) miało 32 uczniów. Szkoły zapewniają możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w klasach lekcyjnych. Jednak jak wskazują wyniki badań, część uczniów obciążona jest ciężarem tornistrów/plecaków, co powoduje utrwalanie niewłaściwych zachowań sprzyjających wadom postawy i budzi potrzebę przeprowadzenia w tej kwestii weryfikacji problemu. Wobec powyższego, przeprowadzono prelekcję dotyczącą problemu przeciążonych tornistrów w objętej akcją szkole. Prelekcja skierowana była głównie do rodziców dzieci i miała charakter edukacyjno-informacyjny. Łącznie prelekcji wysłuchało 239 rodziców.

Ponadto wspólnie z sekcją Epidemiologii i stanowiskiem ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia z inicjatywy Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono działania edukacyjne w zakresie realizacji programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach. Na terenie miasta i gminy Nowa Dęba w dwóch szkołach przeprowadzono spotkania z 306 rodzicami. Spotkania miały charakter stoisk informacyjno-edukacyjnych, rozdawnictwa ulotek oraz prelekcje.

Podczas wakacji w 2024r. na terenie miasta i gminy Nowa Dęba przeprowadzono 8 kontroli placówek letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Skontrolowano: 8 turnusów półkolonii letnich, z tego 3 turnusy półkolonii zorganizowane były z inicjatywy Gminy Nowa Dęba w Szkole Podstawowej w Tarnowskiej Woli, Zespole Placówek Oświatowych w Nowej Dębie i Samorządowym Ośrodku Kultury w Nowej Dębie. Z wypoczynku skorzystało 73 dzieci. Wypoczynek zorganizowany był w formie zajęć edukacyjno-rekreacyjnych z uwzględnieniem elementów rozwijających pasje i zainteresowania.

Zimowy oraz letni wypoczynek dzieci i młodzieży organizowany był z uwzględnieniem wytycznych GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w trakcie przeprowadzonych kontroli ukierunkowane były głównie na sprawdzenie warunków higieniczno – sanitarnych i technicznych w placówkach, które prowadziły wypoczynek.

Infrastruktura sportowa

W roku 2024 na terenie miasta i gminy Nowa Dęba w skontrolowanych obiektach stwierdzono wystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Infrastruktura sportowa pozostaje bez zmian. Skontrolowane obiekty na terenie miasta i gminy Nowa Dęba posiadają odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, adekwatne do liczby uczniów i oddziałów.

Dożywianie uczniów

Na terenie miasta i gminy Nowa Dęba w 2024 roku przeprowadzono ocenę żywienia w 4 placówkach oświatowych. W 2 z nich wydawany był posiłek dwudaniowy przygotowany we własnej kuchni. W 2 placówkach dożywianie prowadzone było w formie cateringu. W tym przypadku wydawany był obiad jednodaniowy.

Ocena jakości posiłków i jadłospisów w skontrolowanych obiektach nie wykazała nieprawidłowości.

Nadzór nad warunkami pracy

Na terenie miasta i gminy Nowa Dęba Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu w 2024r. sprawował nadzór nad 94 zakładami pracy, w 42 zakładach przeprowadzono 71 kontrole. Objęte nadzorem zakłady zatrudniały 4604 osób. W toku czynności kontrolnych wykazano, że w 16 zakładach pracownicy byli narażeni na czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, 24 osoby pracowało w warunkach przekroczenia NDN hałasu a 9 osób NDN hałasu ultradźwiękowego. Ponadto na terenie miasta i gminy Nowa Dęba przeprowadzono 6 kontroli dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych grupy produktowej 2, 14 i 19 oraz 4 kontrolę dotyczącą przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wprowadzania na terytorium RP środków zastępczych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 21 zakładach stwierdzono nieprawidłowości oraz wydano 21 decyzji administracyjnych.

W 2024 r. na terenie miasta i gminy Nowa Dęba przeprowadzono 1 wizytację w związku z podejrzeniem choroby zawodowej. Wydano 1 decyzję dotyczącą stwierdzenia choroby

zawodowej tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – Borelioza poz. 26 wykazu chorób zawodowych.

Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

W 2024 r. na terenie miasta i gminy Nowa Dęba w planowanych zadaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej uwzględniono działania związane z realizacją szkolnych i przedszkolnych programów edukacji antytytoniowej, profilaktyki chorób, w tym nowotworowych, profilaktyki HIV/AIDS, promocji szczepień ochronnych, i innych.

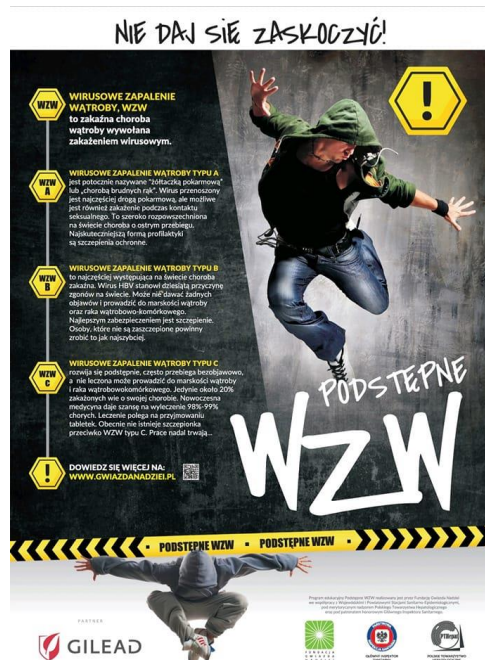
- **Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej.**

Pierwszy grudnia obchodzony jest jako Światowy Dzień AIDS. Z tej okazji pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu zorganizowali spotkanie informacyjno-edukacyjne Zespole Szkół Nr 1 i Zespole Szkół Nr 2 w Nowej Dębie. Omówiono następujące zagadnienia jak: statystyka zachorowań na AIDS, drogi szerzenia wirusa HIV, ryzykowne zachowania zwiększające ryzyko AIDS, działalność Krajowego Centrum ds. AIDS oraz bezpłatne, anonimowe testy na obecność wirusa HIV – punkt PKD w woj. Podkarpackim. Dodatkowo, zorganizowano stoisko informacyjne, na którym można było pobrać tematyczne ulotki. Akcją objęto 270 osób.

- **Czyste powietrze wokół nas**

Program ma charakter profilaktyczny, którego celem jest wykształcenie u dzieci świadomej postawy ochrony własnego zdrowia w sytuacjach, gdy są skazane na bezpośredni kontakt z palącymi. Realizowany był w przedszkolach: Przedszkole Nr 1, Przedszkole Nr 5 oraz

w Zespole Placówek Oświatowych – przedszkolu Nr 4 w Nowej Dębie. Działaniem objęto dzieci w wieku 5-6 lat. Koordynatorzy programu otrzymali gotowe scenariusze zajęć oraz bezpłatne materiały informacyjno- edukacyjne dla dzieci oraz ich rodziców/opiekunów. Zasięg programu: 65 osób.

- **Podstępne WZW**

Wirusowe Zapalenie Wątroby (WZW) to bardzo groźna i jedna z najczęstszych chorób zakaźnych na świecie. Program ten przeznaczony jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych jest odpowiedzią na wciąż pojawiające się przypadki zakażeń HAV, HBV i HCV. Jednym ze sposobów przeciwdziałania tej sytuacji jest podnoszenie poziomu wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i unikanie sytuacji narażenia na zakażenia, podejmowanie działań profilaktycznych. Program „Podstępne WZW” realizowany jest od kilku lat w Zespole Szkół Nr 2 w Nowej Dębie. Koordynatorzy otrzymali materiały edukacyjne zakładki dla uczniów, prezentację programu, ulotkę, poradnik do realizacji programu w szkole, plakat. Zasięg programu: 135 osób.

- **Znamie! Znam je ?**

Program edukacyjny dotyczący profilaktyki nowotworów skóry. Dla potrzeb realizacji programu nauczyciele otrzymali konspekt lekcji edukacyjnej o czerniaku, tak by mogli przeprowadzić lekcję w swojej klasie. Z kolei uczniowie, dzięki specjalnie przygotowanemu filmikowi oraz materiałom informacyjnym (ulotki, plakaty) dowiadują się, jak prawidłowo

sprawdzać skórę, by uchronić się przed czerniakiem. Program „Znamię!znam ją?” Realizowany był Zespole Szkół w Nowej Dębie. Zasięg: 135 uczniów.

- **Wybierz Życie - Pierwszy Krok**

Program edukacyjny dot. profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu. Program na terenie miasta i gminy Nowa Dęba realizowano w Zespole Szkół Nr 1 w Nowej Dębie. Program realizowany pod kierunkiem pedagoga szkolnego i nauczyciela biologii. Gotowe materiały edukacyjne: ulotka dla ucznia, zakładka, plakat zostały przekazane w trakcie realizacji programu. Zasięg: 29 uczniów.

Pracownicy Powiatowej Stacji w Tarnobrzegu w roku 2024 prowadzili działania mające na celu **promocję szczepień ochronnych** na terenie miasta i gminy Nowa Dęba. W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień zorganizowano spotkania z młodzieżą szkolną w celu przybliżenia tematyki związanej ze szczepieniami. Omówiono: historię szczepień, kalendarz obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych, szczepienie przeciwko grypie, kleszczowemu zapaleniu mózgu, HPV. Zasięg akcji: 132 osoby.

W ramach Programu dobrowolnych szczepień przeciwko wirusowi HPV dla dzieci i młodzieży prowadzono działania edukacyjne w tym zakresie podczas spotkań z rodzicami uczniów. Łączy zasięg działań: 306 osób.

- **Problem Wagi Ciężkiej**

Akcja informacyjno-edukacyjna poruszająca problem przeciążonych tornistrów szkolnych dzieci w obliczu następstw tego zjawiska. W ramach akcji prowadzone były działania oświatowo-zdrowotne, w tym: pogadanki z dziećmi i rodzicami na temat wyposażenia i wyboru tornistra/plecaka, profilaktyki wad postawy najmłodszych. Zasięg: 306 osób.

- **Bezpieczne wakacje**

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu prowadzili spotkania informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży na półkoloniach na terenie miasta i gminy Nowa Dęba. Omówiono konieczność prawidłowego nawadniania w upały, zasady profilaktyki chorób zakaźnych, w tym chorób odkleszczowych. Dodatkowo,

dla uczestników wypoczynku letniego zorganizowano praktyczne ćwiczenia w alkoholach. Zasięg akcji wynosił 64 osób.

- **Kampania EFSA – safe2eat**

W ramach kampanii na terenie miasta Nowa Dęba przeprowadzono spotkania ze straszą młodzieżą, podczas których szeroko omówiono zagadnienia związane z higieną i bezpieczeństwem żywności, potencjalnymi zanieczyszczeniami w żywności, zatruciami pokarmowymi, suplementami diety. Kampania objęła 246 osób.

- **Skąd się biorą produkty ekologiczne?**

Ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli, skoncentrowany wokół budowania właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Działania w ramach tej inicjatywy budują w dzieciach świadomość czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, wskazują właściwe wybory konsumenckie w przyszłości. Na terenie gminy Nowa Dęba w programie bierze udział 20 dzieci z Niepublicznego Przedszkola „Mali Odkrywcy” w Chmielowie.

- **Trzymaj Formę!**

To kolejny program skupiający swe założenia wokół właściwych nawyków żywieniowych. Ponadto, jego celem jest profilaktyka otyłości i jej następstw poprzez promocję aktywności fizycznej. Swoim zasięgiem obejmuje 54 uczniów w Szkole Podstawowej w Chmielowie i Szkole Podstawowej w Jadachach.

- **Świadome piękno – wspólnie zadbajmy o Nasze zdrowie**

Inicjatywa obejmująca personel oraz klientów salonów fryzjerskich, kosmetycznych i innych branży beauty na terenie miasta i gminy Nowa Dęba w roku 2024 objęła 23 osoby.

II.2.3. Gmina Gorzyce

Podmioty wykonujące działalność w zakresie lecznictwa otwartego

Na terenie gminy Gorzyce pod nadzorem sanitarnym znajduje się 18 podmiotów leczniczych. 10 podmiotów prowadzących działalność leczniczą w 2024r. zostało skontrolowanych.

W wyniku kontroli nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia podmiotów nie stwierdzono.

Nadzór sanitarny nad jakością wody i obiektami użyteczności publicznej

Gmina Gorzyce zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego administrowanego przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Gorzycach. Ujęcie wody zlokalizowane jest w Gorzycach wzdłuż rzeki Łęg, natomiast Stacja Uzdatniania Wody znajduje się na terenie kompleksu zakładu produkcyjnego przy ul. Odlewników 52 w Gorzycach. Wodociąg zaopatrywał w wodę 12 500 mieszkańców.

Proces technologiczny wody bez zmian. Produkcja wody w 2024r. wynosiła 2160 m³/dobę. Jakość wody w sieci wodociągowej objęta jest stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu. W wyniku prowadzonego w 2024r. monitoringu jakości wody w sieci wodociągowej i kontroli wewnętrznej wydano 5 decyzji stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Zmian w technologii uzdatniania wody nie wprowadzano, nie dokonywano również modernizacji urządzeń uzdatniających.

Przedsiębiorstwo wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej wykonało w pełnym zakresie i wymaganej ilości badania próbek wody zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Do grupy obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Gorzyce będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu zalicza się głównie: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, stadion sportowy, dom kultury, cmentarze. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych obiektów użyteczności publicznych nie stwierdzono nieprawidłowości.

W Gorzycach zlokalizowany jest teren rekreacyjny nad Zalewem „Przybyłów”. Sezon kąpielowy nad zalewem trwał przez okres wakacyjny, nad bezpieczeństwem kąpiących się czuwali ratownicy. Zaplecze sanitarno-higieniczne zlokalizowane w budynku z funkcją sanitariatu z 3 natryskami zewnętrznymi. Klientom udostępniano także kabiny ustępowe typu TOI-TOI podłączone do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz przebieralnie.

Przeprowadzona kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości. Jakość wody odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Żywność i żywienie

Na terenie gminy Gorzyce w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu znajduje się 36 zakładów zajmujących się obrotem żywnością (sklepy spożywcze i hurtownie), 16 obiektów żywienia zbiorowego (z wyłączeniem żywienia w placówkach szkolno – wychowawczych) oraz 20 zakłady produkujące żywność. We wszystkich tych obiektach w roku 2024 pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 50 kontroli oraz pobrali do badania laboratoryjnego 10 próbek środków spożywczych, które nie uległy zakwestionowaniu. W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarnym nałożono 4 mandaty karne.

Placówki nauczania i wychowania

W roku 2024 na terenie Gminy Gorzyce nadzorem sanitarnym objęte były Żłobek, Przedszkole, 4 Szkoły Podstawowe, 2 Zespoły Szkolno – Przedszkolne i Zespół Szkół z internatem.

Skontrolowano wszystkie placówki objęte nadzorem sanitarnym.

Budynki, w których przebywają dzieci i młodzież są przystosowane do obowiązujących wymogów, spełniają standardy higieniczne w zakresie dostępności do urządzeń sanitarno-higienicznych, podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

We wszystkich skontrolowanych obiektach nauczania i wychowania zapewniono scentralizowane ogrzewanie pomieszczeń. Pomieszczenia sanitarne w placówkach zaopatrzone w bieżącą ciepłą wodę, spełniają warunki do utrzymania higieny osobistej.

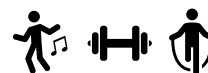
Skontrolowane placówki utrzymane były w należyтым stanie higienicznym, spełniały wymagania bezpieczeństwa zdrowotnego w stosunku do urządzeń i wyposażenia. W roku 2024 wydano dwie decyzje nakazowe na poprawę stanu sanitarno – technicznego korytarza komunikacyjnego w kondygnacji I pietra budynku przedszkola, podłogi w sali zabaw i jadalni oraz zapewnienia odpowiednich urządzeń eliminujących nadmierne operowanie promieni słonecznych w salach dydaktycznych szkoły.

Wspólnie z sekcją Epidemiologii i stanowiskiem ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia z inicjatywy Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono działania edukacyjne w zakresie realizacji programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach. Na terenie gminy Gorzyce w Szkole Podstawowej we Wrzawach przeprowadzono spotkania z 21 rodzicami. Spotkanie miało charakter stoiska informacyjno-edukacyjnego, rozdawnictwa ulotek oraz prelekcji.

Podczas wakacji w 2024r. gmina Gorzyce zorganizowała wypoczynek dla dzieci i młodzieży w formie półkolonii w Gminnych Ośrodkach Kultury w Gorzycach, we Wrzawach i Sokolnikach. Wypoczynek zorganizowany był z uwzględnieniem wytycznych GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku. Placówki te są pod stałym nadzorem tut. Inspektora, spełniają warunki sanitarno-higieniczne jakim odpowiadać mają budynki przeznaczone na wypoczynek dzieci i młodzieży. Z wypoczynku skorzystało 100 dzieci w wieku od 7 do 11 lat. Zajęcia prowadzone były w formie warsztatów kreatywnych (wyplatanie wianków, pracz wikliną, malowaniem na szkłe), ruchowej (zumba), warsztatów taneczno-ruchowych i fotograficznych oraz gier i zabaw świetlicowych. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w trakcie przeprowadzonych kontroli ukierunkowane były głównie na sprawdzenie warunków higieniczno – sanitarnych i technicznych w placówkach, które prowadziły wypoczynek.

Infrastruktura sportowa

W roku 2024 na terenie gminy Gorzyce w skontrolowanych obiektach stwierdzono wystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Infrastruktura sportowa pozostaje bez zmian. W większości skontrolowanych obiektach na terenie gminy Gorzyce są odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, adekwatne do liczby uczniów i oddziałów. Jedynie w dwóch placówkach toczy się postępowanie administracyjne w sprawie poprawy stanu sanitarno - technicznego ścian i sufitów w salach gimnastycznych, a w jednej ze szkół podstawowych brak jest zaplecza sanitarnego i rozbieralni przy sali gimnastycznej

Dożywianie uczniów

Na terenie gminy Gorzyce dożywianie dzieci i młodzieży prowadziły wszystkie skontrolowane placówki. Posiłek jednodaniowy wydawany był w jednej szkole podstawowej i jednym zespole szkolno - przedszkolnym, przygotowywany w kuchni szkolnej. W dwóch szkołach podstawowych posiłek wydawany był w formie cateringu - obiadu jednodaniowego.

W przedszkolu w ciągu dnia wydawane były cztery posiłki, w tym dwa podstawowe: śniadanie i obiad oraz drugie śniadanie i podwieczorek.

W 2024 roku przeprowadzono ocenę żywienia w 2 placówkach oświatowych. W jednej z nich wydawany był posiłek dwudaniowy przygotowany we własnej kuchni. W drugiej placówce dożywianie prowadzone było w formie cateringu. W tym przypadku wydawany był również obiad jednodaniowy.

Ocena jakości posiłków i jadłospisów w skontrolowanych obiektach nie wykazała nieprawidłowości.

Nadzór nad warunkami pracy

Na terenie gminy Gorzyce Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu w 2024 roku sprawował nadzór nad 52 zakładami pracy, przeprowadzono 28 kontroli w 20 zakładach nadzorowanych. Objęte nadzorem zakłady zatrudniały 2920

osób. W toku czynności kontrolnych wykazano, że w 3 zakładach pracownicy byli narażeni na czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. 9 pracowników pracowało w warunkach przekroczenia NDN hałasu. Ponadto przeprowadzono 4 kontrole dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych grupy produktowej 2, 14 i 19 oraz 2 kontrolę dotyczącą przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wprowadzania na terytorium RP środków zastępczych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu wydał 8 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości.

W 2024 r. na terenie gminy Gorzyce przeprowadzono 2 wizyty w związku z podejrzeniem chorób zawodowych. Wydano 1 decyzję dotyczącą stwierdzenia choroby zawodowej tj. choroby skóry alergiczne kontaktowe zapalenie skóry poz. 18 pkt. 1 wykazu chorób zawodowych.

Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

Na terenie gminy Gorzyce w 2024r. w planowanych zadaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej uwzględniono działania związane z realizacją programów edukacyjnych oraz akcji.

- W ramach edukacji antytytoniowej, na terenie gminy Gorzyce prowadzono działania dla dzieci i młodzieży szkolnej z okazji „Światowego Dnia Rzucania Palenia”. Spotkanie odbyło się pod hasłem „Nowe zagrożenia dla zdrowia – papierosy, e-papierosy, nowatorskie wyroby tytoniowe.”. Zasięg akcji: 71 osób.

- Szerząc profilaktykę uzależnień, niezmiennie prowadzono działania edukacyjne skierowane na **problem napojów energetyzujących**. Wspomniane produkty cieszą się dużą popularnością wśród dzieci i młodzieży. W związku z powyższym, przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu zorganizowali spotkanie informacyjne dla 50 uczniów na terenie Gorzyc. Omówiono negatywny wpływ tzw. potocznie „energetyków” na młody organizm.

- Program edukacyjny **Wybierz Życie - Pierwszy Krok** w zakresie profilaktyki chorób nowotworowych, w tym raka szyjki macicy, realizowany był w Zespole Szkół w Gorzycach przez nauczyciela biologii, przekazano gotowe materiały edukacyjne do realizacji programu. Zasięg programu: 95 osób – uczniowie i ich rodzice.

- **Znamie! Znam je?** Program edukacyjny dotyczący profilaktyki nowotworów skóry. Realizowany był w Zespole Szkół w Gorzycach. Zasięg: 38 uczniów.

- **Podstępne WZW** - Zespół Szkół w Gorzycach realizował również program dla uczniów/rodziców, którego głównym założeniem jest profilaktyka zakażeń HBV i HCV. Koordynatorzy otrzymali materiały edukacyjne zakładki dla uczniów, prezentację programu, ulotkę, poradnik do realizacji programu w szkole, plakat. Zasięg programu: 47 osób.

W ubiegłym roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadziła na terenie gminy Gorzyce działalność związaną z **promocją zalecanych szczepień ochronnych**. Z okazji Europejskiego Tygodnia Szczepień przeprowadzono pogadanki dla młodzieży szkolnej, podczas których podkreślano jak ważnym elementem w kształtowaniu odporności zbiorowej są szczepienia ochronne. Zasięg akcji wynosił 49 osób.

Jednym z czołowych zadań wyznaczonych na rok 2024 była w dalszym ciągu kontynuowana, promocja programu dobrowolnych szczepień przeciwko HPV dla dzieci i młodzieży. Działaniami oświatowymi w tym zakresie objęto rodziców uczniów szkół podstawowych. Na terenie gminy Gorzyce takimi działaniami objęto 21 rodziców.

- **Trzymaj formę** - to inicjatywa skupiająca swe założenia wokół kształtowania właściwych nawyków zdrowotnych i profilaktyce otyłości. Na terenie gminy Gorzyce program jest realizowany przez 2 szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa Nr 1, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Gorzycach i Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sokolnikach. Program realizowany był w 16 oddziałach szkół podstawowych, ogółem uczestniczyło w nim 252 uczniów.

- **Bezpieczne wakacje**

Podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tarnobrzegu odwiedzali miejsca pólkolonii w gminie Gorzyce. Podczas spotkań z uczestnikami poruszano tematykę bezpiecznego spędzania czasu na słońcu, postępowania z kleszczami, higieną rąk i profilaktyką chorób zakaźnych. Łączny zasięg akcji: 36 osób.

- **Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą**

Nad zalewem w Gorzycach odbył się kolejny piknik pt. "Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą", w którym czynny udział wzięli pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Tarnobrzegu. Odbyły się pokazy oraz konkursy, quizy z nagrodami zarówno dla dzieci jak i rodziców. Tematem przewodnim było bezpieczeństwo nad wodą w okresie wakacyjnym. Głównym organizatorem imprezy był Urząd Gminy w Gorzycach. Przy okazji tego przedsięwzięcia udzielano informacji na temat szczepień

ochronnych, postępowania z kleszczami, bezpieczeństwa w czasie upałów, a także udzielano informacji dotyczących zasad higieny w obiektach branży beauty. Zasięg działań: 150 osób.

- **Bezpieczne ferie**

W czasie ferii odwiedzono lokalne miejsca zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie Gorzyc. Prowadzono edukację w zakresie racjonalnego żywienia zimą oraz szkodliwości napojów energetyzujących.

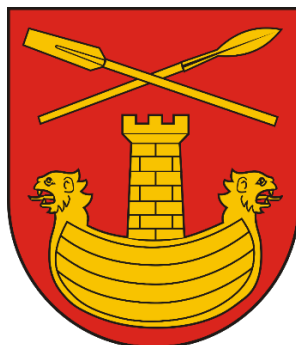
- **Problem Wagi Ciężkiej**

Akcja informacyjno-edukacyjna poruszająca problem przeciążonych tornistrów szkolnych dzieci w obliczu następstw tego zjawiska. W ramach akcji prowadzone były działania oświatowo-zdrowotne, w tym: pogadanki z dziećmi i rodzicami na temat wyposażenia i wyboru tornistra/plecaka, profilaktyki wad postawy najmłodszych. Zasięg: 21 rodziców.

- **Świadome piękno – wspólnie zadbajmy o Nasze zdrowie**

I edycja kampanii obejmującej personel oraz klientów salonów fryzjerskich, kosmetycznych i innych branży beauty na terenie gminy Gorzyce. Prowadzona jest w celu poniesienia kompetencji personelu, a także świadomości klientów salonów świadczących usługi upiększające na temat zagrożeń towarzyszących zabiegom. Kampania objęła zasięgiem 49 osób, w tym przedsiębiorców, personel oraz klientów.

II.2.4. Gmina Grębów

Podmioty wykonujące działalność w zakresie leczenia otwartego

Na terenie gminy Grębów działalność prowadzi 8 podmiotów leczniczych (przychodnie, zakład rehabilitacji leczniczej, indywidualne praktyki lekarzy dentystów)- 5 podmiotów w 2024 r. zostało skontrolowanych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia podmiotów nie stwierdzono

Nadzór sanitarny nad jakością wody i obiektami użyteczności publicznej

Gmina Grębów zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z wodociągu ze Stacją Uzdadniania Wody w Klonowym. Zarządcą ujęcia i sieci wodociągowej jest Gminny Zakład Komunalny w Grębowie.

Wodociąg zaopatrywał w wodę 7820 odbiorców wody. Proces technologiczny uzdatniania wody nie uległ zmianie. Produkcja wody w 2024r. wynosiła 930 m³/dobę.

Jedynie miejscowość Stale zlokalizowana na terenie gminy Grębów zaopatrywana jest w wodę z wodociągu Tarnobrzeg, z którego korzystało 2086 mieszkańców.

Jakość wody w wodociągu Klonowym jest stale nadzorowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu poprzez systematyczne pobieranie próbek wody do badań w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznej w wytypowanych punktach pobierania próbek wody.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody w wodociągu Klonowe stwierdzono jednorazowe przekroczenie chloroformu w wodzie, natomiast w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody stwierdzono w próbce wody niewielkie przekroczenie manganu, żelaza, jonu amonowego i mętności – następne badanie nie wykazało przekroczeń.

Zarządca wodociągu w roku 2024 kontynuował z częstotliwością 2 razy w roku badania wody surowej ze studni głębinowych na zawartość bromu w wodzie, w związku z wykazaną

kilka lat temu obecnością bromianów w wodzie uzdatnionej i z tej również przyczyny studnia głębinowa S3 wyłączona jest od kilku lat z eksploatacji.

W miesiącu maju 2024r. tut. Inspektor wydał opinię sanitarną dotyczącą uzgodnienia dokumentacji projektowej przebudowy ujęcia i stacji uzdatniania wody obejmującej: budowę budynku technologicznego, hali filtrów, nowej komory reakcji, budowę zbiornika wody czystej o pojemności 500 m³ wraz z budową rurociągów pomiędzy obiektami SUW i studniami głębinowymi, realizacja nowych studni głębinowych o numerach S-7 i S-8 dla zaopatrzenia wodociągu gminnego. Do końca roku 2024 przeprowadzono prace ziemne związane z przygotowaniem terenu pod inwestycje oraz fundamenty na nowe budynki.

Na podstawie danych zawartych w protokołach pobrania próbek wody oraz wyników badań laboratoryjnych tut. Inspektor wydał 4 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi dla wodociągu Klonowe.

Do grupy obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Grębów będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu zalicza się głównie zakłady fryzjerskie, dom kultury, cmentarz i dom przedpogrzebowy.

W trakcie kontroli sanitarnych oceniano bieżący stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów użyteczności publicznej. Postępowanie administracyjnej prowadzone jest w odniesieniu do Cmentarza parafialnego w Grębowie. Decyzja administracyjna dotyczy uzupełnienia ubytków w elementach ogrodzenia cmentarza.

Żywność i żywienie

Na terenie Gminy Grębów pod nadzorem sanitarnym znajduje się 29 zakładów wprowadzających do obrotu żywność (sklepy spożywcze), 9 obiektów żywienia zbiorowego (z wyłączeniem żywienia w placówkach szkolno – wychowawczych) oraz 9 zakładów produkujących żywność.

We wszystkich tych obiektach w roku 2024 pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 42 kontroli. W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w bieżącym stanie sanitarnym w 4 zakładach nałożono 4 mandaty karne.

Placówki nauczania i wychowania

W 2024 roku na terenie gminy Grębów nadzorem sanitarnym objęte były Przedszkole, 3 Szkoły Podstawowe, 3 Zespoły Szkół oraz Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza.

Skontrolowano Przedszkole, 2 Zespoły Szkół i 2 Szkoły Podstawowe. Do skontrolowanych placówek na terenie gminy uczęszczało 214 przedszkolaków i 682 uczniów. Nie skontrolowano dwóch placówek w związku z trwającą w nich termomodernizacją budynku.

Budynki szkół, w którym przebywają dzieci i młodzież są przystosowane do obowiązujących wymogów i spełniają standardy higieniczne w zakresie dostępności do urządzeń sanitarnych. Placówki oświatowe podłączone są do sieci wodno-kanalizacyjnych, zaopatrzone w bieżącą ciepłą i zimną wodę, zapewnione mają ogrzewanie wszystkich pomieszczeń, źródłem ciepła są kotłownie lokalne. Pomieszczenia sanitarne w tych placówkach spełniają warunki do utrzymania higieny osobistej.

W okresie od wakacji do końca 2024 roku w Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Wydrzy oraz w Szkole Podstawowej w Żupawie prowadzono termomodernizację budynków w zakresie wymiany poszycia dachowego, orynnowania, założono fotowoltaikę, ocieplono budynki z zewnątrz, a także wymieniono okna i drzwi zewnętrzne, drzwi wewnętrzne oraz instalację oświetleniową w obu szkołach. Ponadto wymieniono instalację grzewczą oraz piece CO i kaloryfery, pomalowano ściany i sufity we wszystkich salach dydaktycznych, salach gimnastycznych i korytarzach komunikacyjnych. W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Wydrzy wykonano remont całościowy kuchni.

Trwa nadal postępowanie administracyjne dotyczące poprawy stanu sanitarno- technicznego ścian i sufitów w sali gimnastycznej oraz pomieszczeń sanitarnych przy bloku sportowym w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Grębowie oraz podłogi w sali kominkowej i świetlicy budynku internatu należącego do Specjalnego Ośrodka Szklono-Wychowawczego im. Teresy i Seweryna Dolańskich w Grębowie.

Wspólnie z sekcją Epidemiologii i stanowiskiem ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia z inicjatywy Głównego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono działania edukacyjne w zakresie realizacji programu szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach. Na terenie gminy Grębów w dwóch szkołach przeprowadzono

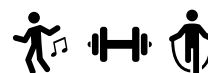
spotkania z 482 rodzicami. Spotkania miały charakter stoisk informacyjno-edukacyjnych, rozdawnictwa ulotek oraz prelekcji

Podczas wakacji w 2024r. na terenie gminy Grębów zorganizowano wypoczynek dla dzieci w formie półkolonii. Półkolonia zorganizowana była w miejscowości Stale z uwzględnieniem wytycznych GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku przez Fundację „Dzika Róża” z Tarnobrzega. Wypoczynek zorganizowany był z dala od ruchu samochodowego, na działce wśród zieleni i drzew, w sąsiedztwie lasu. Skontrolowano 6 turnusów, a z wypoczynku skorzystało 106 dzieci w wieku od 7 do 11 lat. Zajęcia na półkolonii prowadzone były o tematyce zwyczajów i życia codziennego Indian w formie gier i zabaw integracyjnych, śpiewu, tańca oraz strzelania z łuku i procy.

Działania Państwowej Inspekcji sanitarnej w trakcie przeprowadzonych kontroli ukierunkowane były głównie na sprawdzenie warunków higieniczno – sanitarnych i technicznych wypoczynku.

Infrastruktura sportowa

W roku 2024 na terenie Gminy Grębów w skontrolowanych obiektach stwierdzono prawidłowe warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Infrastruktura sportowa pozostaje bez zmian. Skontrolowane placówki na terenie Gminy Grębów posiadają odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, adekwatne do liczby uczniów i oddziałów w szkole.

Dożywianie uczniów

Na terenie gminy Grębów w 2024 roku przeprowadzono ocenę żywienia w 4 placówkach oświatowych. W 3 z nich wydawany był posiłek dwudaniowy przygotowany we własnej kuchni. W jednej placówce dożywianie prowadzone było w formie cateringu. W tym przypadku wydawany był obiad jednodaniowy.

Ocena jakości posiłków i jadłospisów w skontrolowanych obiektach nie wykazała nieprawidłowości. W skontrolowanych obiektach z dożywiania skorzystało 422 uczniów.

W szkole podstawowej w Żupawie w związku z małą liczbą uczniów nie było prowadzone dożywianie dzieci.

Nadzór nad warunkami pracy

Na terenie gminy Grębów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu w 2024 roku sprawował nadzór nad 24 zakładami pracy, w 6 zakładach przeprowadzono 10 kontroli. Objęte nadzorem zakłady zatrudniały 277 osób. W toku przeprowadzonych kontroli wykazano, że w 2 zakładach pracownicy byli narażeni na czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, w 1 zakładzie przekroczone zostały wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń hałasu, drgań mechanicznych o działaniu miejscowym na organizm człowieka, hałasu ultradźwiękowego oraz najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu - 9 osób pracowało w warunkach przekroczeń. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą wprowadzania do obrotu produktów biobójczych grupy produktowej 2, 14 i 19 oraz 1 kontrolę dotyczącą przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wprowadzania na terytorium RP środków zastępczych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 1 zakładzie pracy stwierdzono nieprawidłowości oraz wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

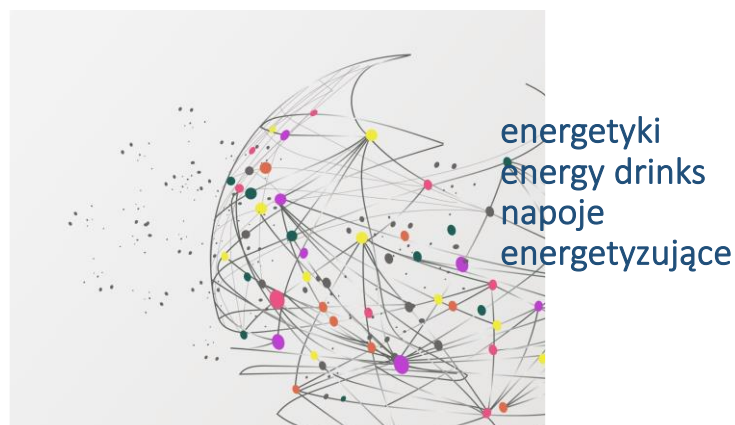
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

W 2024 roku na terenie gminy Grębów w planowanych zadaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej uwzględniono działania związane z realizacją programów edukacyjnych i ogólnopolskich.

Jak co roku, w placówkach edukacyjnych realizowano programy i akcje mające na celu **profilaktykę uzależnień**.

- **Czyste powietrze wokół nas** - Program antytytoniowy 5 i 6- letnich dzieci oraz ich rodziców, opiekunów realizowany był w Przedszkolu w Grębowie. Liczba dzieci biorących udział w programie: 53.

Ponadto, profilaktykę palenia poszerzono o coroczną akcję „**Światowy Dzień Bez Tytoniu**”, podczas której przedstawiono młodzieży w formie multimedialnej skutki palenia papierosów oraz uzależnienia. Zasięg akcji na terenie gminy Grębów: 30 uczniów.

W roku 2024, w placówkach oświaty poruszano **problematykę spożywania napojów energetycznych** przez dzieci i młodzież. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu zorganizowali spotkanie dla uczniów, podczas którego zaprezentowano skład oraz szkodliwy wpływ energetyków na młody, rozwijający się organizm.

Pracownicy Powiatowej Stacji w Tarnobrzegu w roku 2024 prowadzili działania mające na celu **promocję szczepień ochronnych** na terenie gminy Grębów.

W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień zorganizowano spotkania z młodzieżą szkolną w celu przybliżenia tematyki związanej ze szczepieniami. Omówiono: historię szczepień, kalendarz obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych, szczepienie przeciwko grypie, kleszczowemu zapaleniu mózgu, HPV. Zasięg akcji: 52 osoby.

W ramach Programu dobrowolnych szczepień przeciwko wirusowi HPV dla dzieci i młodzieży prowadzono działania edukacyjne w tym zakresie podczas spotkań z rodzicami uczniów. Łączny zasięg działań: 482 osób.

- **Trzymaj formę**

Inicjatywa skupiająca swe założenia wokół kształtowania właściwych nawyków zdrowotnych i profilaktyce otyłości. Na terenie gminy Grębów programem objętych jest 88 dzieci.

- **Bezpieczne wakacje**

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu prowadzili spotkania informacyjno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży na półkoloniach na terenie gminy Grębów. Omówiono konieczność prawidłowego nawadniania w upały, zasady profilaktyki chorób zakaźnych, w tym chorób odkleszczowych. Dodatkowo, dla uczestników wypoczynku letniego zorganizowano praktyczne ćwiczenia w alkogoglach. Zasięg akcji wynosił 52 osób.

- **Problem Wagi Ciężkiej**

Akcja informacyjno-edukacyjna, w ramach której prowadzono działania oświatowo-zdrowotne, w tym: pogadanki z rodzicami na temat wyposażenia i wyboru tornistra/plecaka, profilaktyki wad postawy najmłodszych. Zasięg na terenie Grębowa wynosił 482 rodziców.

- **Świadome piękno – wspólnie zadbajmy o Nasze zdrowie**

Kampania mająca na celu podniesienie kompetencji personelu, a także świadomości klientów salonów świadczących usługi upiększające w zakresie potencjalnych zagrożeń towarzyszącym zabiegom. Działania edukacyjne prowadzone przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej obejmowały przedsiębiorców, personel i klientów jednego z salonów.

ROZDZIAŁ III

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tarnobrzegu w procesie inwestycyjnym

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny na terenie miasta Tarnobrzega oraz powiatu tarnobrzeskiego czynnie uczestniczy w procesie inwestycyjnym od momentu powstawania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania lub miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenu aż po oddanie obiektu do użytkowania co jest równoznaczne z jego przekazaniem w bieżący nadzór sanitarny .

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego polega na egzekwowaniu na etapie projektowania inwestycji takich rozwiązań, które będą gwarantować zapewnienie odpowiednich wymagań higienicznych i zdrowotnych w projektowanych obiektach oraz ograniczanie do minimum niekorzystnego oddziaływania inwestycji na zdrowie i warunki życia ludzi oraz na środowisko poza terenem jej lokalizacji.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzi działalność opiniodawczą w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie:

- a) określania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla opracowywanych projektów planów ogólnych gmin i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- b) uzgadniania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- c) postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – zapytania o potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- d) uzgadniania warunków realizacji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- e) uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy i ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego
- f) opiniowania projektów budowlanych, technologicznych;
oraz przeprowadzania:

- g) kontroli w trakcie budowy, kontroli - oględzin obiektów wynikających z art. 56 ustawy prawo budowlane, dla których nałożony został obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego, kontroli – oględzin w celu stwierdzenia spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach adaptowanych i przebudowywanych.

ad. a) W 2024 r. tut. Inspektor w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko rozpatrywał wnioski uzgadniające zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko a sporządzanych dla potrzeb opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tarnobrzegu w 2024 r. rozpatrzył 4 wnioski (2023- 6 , 2022 r. – 13, 2021 r. – 11) organów administracji terenowej i określił zakres i stopień szczegółowości wymaganych przy opracowywaniu projektów ogólnych gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

PPIS w Tarnobrzegu na wniosek organów administracji terenowej określił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko m.in. dla sporządzenia planu ogólnego Miasta Tarnobrzega , Gminy Baranów Sandomierski, ogólnego Miasta i Gminy Nowa Dęba oraz dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Miechocin-Północ” w Tarnobrzegu.

Określając zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla sporządzanych dokumentów PPIS w Tarnobrzegu stwierdził, że prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać elementy wyszczególnione w art. 51 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W 2024 r. zaobserwowano spadek wniosków przekazywanych do PPIS w Tarnobrzegu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych co może być spowodowane zmianami w ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym i koniecznością opracowania planów ogólnych

ad. b) Po określeniu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach uzgadniano projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

W 2024 r. do PSSE wpłynęły 2 wnioski (w 2023 – 13, w 2022 r. – 4, w 2021 r. – 6 wniosków) dotyczące dokonania uzgodnień projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

ad. c) Postępowanie w sprawie ocen oddziaływania na środowisko prowadzone jest dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i realizowane jest w dwóch etapach :

- zapytania o potrzebę sporządzenia oceny na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływania na środowisko;
- uzgadniania warunków realizacji dla przedsięwzięć .

W 2024 r. wydano 24 (w 2021 r. – 41 w 2022 r. – 29, 2023 – 24) opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Wydane opinie obejmowały m.in. farmy fotowoltaiczne, magazyny energii; rozbudowę ujęcia / studni, przebudowa stacji uzdatniania wody; infrastrukturę techniczną : kanalizacji sanitarnej, drogową; rozbudowę , modernizację zakładów produkcyjnych; zabudowę mieszkaniową wraz z infrastrukturą techniczną oraz punkty zbierania odpadów

W jednym przypadku dla przedsięwzięcia pn. „Eksploatacja nowych złóż siarki rodzimej Baranów Sandomierski – Skopanie wraz z budową infrastruktury towarzyszącej i zaplecza socjalnego dla Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A.” wskazano potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i konieczność sporządzenia raportu o oddziaływaniu w/w przedsięwzięcia na środowisko. Określono zakres raportu, który powinien być zgodny z art.66 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i uwzględniać m.in. klimat akustyczny, emisję substancji i zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, gospodarkę wodno – ściekową oraz wpływ przedsięwzięcia na warunki życia i zdrowie ludzi

Odstępując od konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko brano pod uwagę zakres wykonywanej działalności i prowadzonych robót, skalę i zakres produkcji, lokalizację jak również oddziaływanie na zdrowie i warunki życia ludzi

projektowanego przedsięwzięcia, zabezpieczenia i rozwiązania zawarte w opracowywanych kartach informacyjnych przedsięwzięcia, a także zapisy zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W 2024 r. ilość wniosków pozostała na takim samym poziomie co w roku 2023.

ad. d) W 2024 r. wydano jedną (w 2021 – 2, 2022 – 1, 2023 - 2) opinię uzgadniającą warunki realizacji dla przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie instalacji odlakierowywania felg kół samochodowych

ad. e) Do PSSE wpłynęło 490 wniosków (w 2023 – 35, 2022r – 2) o uzgodnienie projektów decyzji o warunkach zabudowy / ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Wydano 354 postanowienia uzgadniające projekt decyzji o warunkach zabudowy/ ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,

W 12 przypadkach po analizie przedłożonych wniosków wystąpiono o ich uzupełnienie, doprecyzowanie.

Analizując przedłożone wnioski przy budynkach gospodarczych, garażach, PPIS w Tarnobrzegu na podstawie art. 53 ust.5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zastosował milczącą zgodę, w aktach spraw sporządzone zostały adnotacje. Wszystkich adnotacji sporządzono 132.

Wśród wydanych postanowień :

- Inwestycje celu publicznego stanowiły 31 wniosków
- Obiekty handlowe/ zakłady pracy / obiekty użyteczności publicznej – 30
- Pozostałe budynki mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne – 294

ad. f). W 2024 r. do PSSE wpłynęło 19 wniosków (w 2021 r. i 2022 – 20 , 2023 – 18 wniosków) dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej

Ogółem uzgodniono 15 dokumentacji projektowych, w tym bez uwag – 7, z zastrzeżeniami – 8.

Przedstawione do uzgodnień dokumentacje projektowe dotyczyły m.in. :

- Rozbudowy stacji uzdatniania wody,
- przebudowy modernizacji oczyszczalni ścieków ,

- przebudowę podmiotu leczniczego oraz laboratorium
- odcinków sieci kanalizacyjnych i wodociągowych oraz przebudowy w związku z ich budową, modernizacją, odbudową lub przebudową
- obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów spożywczych

ad. g) Działalność kontrolna – zakończenie procesu inwestycyjnego

Ogółem uczestniczono w 40 kontrolach (w 2020 roku 38, w 2021 – 50, 2022 – 48, 2023 – 53) w tym w:

- 26 oględzinach wynikających z art. 56 ustawy prawo budowlane, dla których nałożony został obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego,
- 14 oględzinach w celu stwierdzenia spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w obiektach.

W trakcie dokonywanych kontroli sprawdzano zgodność realizowanego obiektu z opracowaną i uzgodnioną dokumentacją w zakresie wyprowadzeń pod punkty wodne, wentylację układu funkcjonalnego, warunkami pozwolenia na budowę.

Wniesione w trakcie kontroli zapytania, wątpliwości zostały szczegółowo omówione, wskazano wymagania sanitarne zawarte w obowiązujących przepisach.

W ramach przeprowadzanych odbiorów (kontroli) dokonywano szczegółowych oględzin zrealizowanych obiektów pod kątem zgodności z uzgodnioną pod względem sanitarnym i zdrowotnym dokumentacją projektową oraz stwierdzano spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych do prowadzenia określonej działalności. Dokumentacja odbiorowa okazywana przez Inwestorów dla obiektów, w których nałożony został obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie była kompletna, przedstawiane były stosowne dokumenty - protokoły badania skuteczności zastosowanej wentylacji lub kominarskie z dokonanej kontroli i oględzin przewodów kominowych i wentylacyjnych wraz z obliczoną krotnością wymian powietrza w poszczególnych pomieszczeniach. W przypadku przeróbek na sieci wodociągowej przedstawiane były atesty higieniczne na rury i armaturę wodną oraz sprawozdania z badania wody.

Wszystkie obiekty odbierane przez Państwową Inspekcję Sanitarną uzyskały pozytywne opinie o dopuszczeniu do użytkowania i potwierdzenie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych do prowadzenia określonej działalności.

Standardy wykończenia i wyposażenia przekazywanych obiektów do użytkowania oraz obiektów modernizowanych i przebudowywanych były bardzo wysokie.

